

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Heel hartelijk dank	4
3. Visie, missie en kerncijfers	5
4. Kernactiviteiten: Ga, iedereen is geroepen	6
5. Impressie wereldwijd en Nederland	9
6. Groene GZB	16
7. Risicobeheersing	17
8. Medewerkers en vrijwilligers	21
9. Bestuur en organisatie	25
10. Raad van Toezicht	30
11. Financiën	32
12. Vooruitblik 2025	36
13. Jaarrekening	38
14. Overige gegevens	59

1. Voorwoord

In de documentaire 'De Zin van Zending' die we in 2024 maakten, zit een scène waarin Jorine van Dijk op een muurtje zit in de wijk in Rostock waar zij met haar man Gerrit werkt. Je hoort de stem van de interviewer die haar vraagt: "Wat is voor jou de zin van zending?" Even denkt ze na en zegt dan: "Dat mensen Jezus leren kennen. Niet als een concept, maar als de Levende."

In de documentaire komt veel samen waar we het afgelopen jaar hard aan hebben gewerkt. We wilden met gemeenten in Nederland in gesprek over roeping, dichtbij en ver weg. We merken dat het thema resoneert in het land.

Mensen herkennen de zoektocht van Thomas en Cobi Roest in Thailand om in een totaal andere cultuur te landen en manieren te vinden om het Evangelie te delen: "Ik weet ook niet alles, maar wat ik weet, vertel ik je." Ik hoor hierin een echo uit het boek Handelingen.

We krijgen veel positieve reacties op de beelden van de excuses die we als GZB aanboden in een kerkdienst in Kenia. Het was voor mijzelf ook een hoogtepunt in 2024. Het was bijzonder om te merken hoe de woorden die we samen zorgvuldig hadden voorbereid, tot leven kwamen toen we ze hardop uitspraken. Het vragen om vergeving, die vergeving horen uitspreken, het uitwisselen van het kruis en de omhelzing erna, raakten me diep.

Kijkers van de documentaire geven vaak terug dat de beelden van het bezoek aan 't Harde van ds. Chikuku uit Zimbabwe soms wat ongemakkelijk voelen. Ik denk dat dat reëel is: zo voelt het als we leren ontvangen uit de wereldkerk. Het laat zien dat we hierin als gemeenten in Nederland en als GZB nog verder moeten groeien.

De uitspraak van Jorine van Dijk die ik citeerde, geeft heel goed weer waar ons hart ligt en dat van onze partners: dat mensen de Heere Jezus ontmoeten. Dit jaarverslag laat zien wat dat heeft gekost, maar ook hoeveel eraan is bijgedragen. Want ons werk is vrucht op veel gebed, creativiteit en vasthoudendheid van medewerkers, vrijwilligers, gemeenteleden in Nederland en partners wereldwijd. Samen ontwikkelen zij telkens weer nieuwe manieren om mensen aan het zendingswerk te verbinden. Daar zijn we hen heel dankbaar voor.

In dit alles en boven dit alles danken we onze God Die telkens laat zien dat wat Hij kan doen ver uitgaat boven alles wat wij bidden of denken. "Hem zij de heerlijkheid in de gemeente, door Christus Jezus, in alle geslachten, tot in alle eeuwigheid. Amen." (Efeze 3:21)

Martijn van den Boogaart
directeur-bestuurder

Heel hartelijk **dank**

voor uw steun en betrokkenheid het afgelopen jaar!

Wat is het mooi dat er zoveel mensen zijn met hart voor zending! We zijn dankbaar dat honderden gemeenten en tienduizenden donateurs samen met ons het zendingswerk mogelijk maken. Ook het afgelopen jaar konden we dankzij u wereldwijd Gods liefde delen – in woorden én daden.

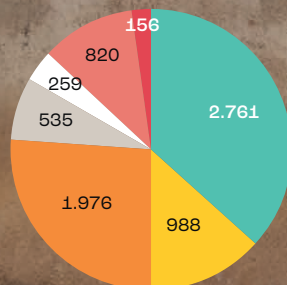
6.050

christenen in Nepal werden door het volgen van een Bijbeltraining opgebouwd in geloof en leiderschap. Dit was tot grote zegen voor de kleine gemeenten in dit hindoeïstische land.

112

christelijke en islamitische kinderen deden mee aan het Musalaha-zomerkamp in Israël. De onderlinge ontmoeting droeg bij aan meer wederzijds begrip en hielp hen beter omgaan met moeilijke ervaringen.

U gaf in 2024 € 7.495.000

(waarden x 1000)

gemeenten | thuisfrontcommissies |
particulieren | nalatenschappen |
verkoop GZB-dagboek |
fondsen, bedrijven en scholen |
noodhulp

534

gezinnen die vanuit de vluchtelingenkampen in Oeganda terugkeerden naar Zuid-Soedan ontvingen zaden van bonen en aardnoten (pinda's) om in hun eigen levensonderhoud te voorzien.

36.142

dagboekjes Een handvol koren vonden hun weg naar lezers in Nederland. We hopen dat de overdenkingen veel jongeren en ouderen tot zegen zijn geweest. Bovendien komt de winst ten goede aan het zendingswerk.

259

kinderen in achterstandswijken in Nicaragua kregen dagelijks huiswerkbegeleiding en christelijk onderwijs van de lokale kerk.

231

kinderen en jongeren uit Bosnië en Herzegovina namen deel aan een zomerkamp. Ze hoorden verhalen uit de Bijbel, leerden liederen en gingen met elkaar in gesprek over wat het betekent om christen te zijn. Enkelen van hen zijn inmiddels gedoopt.

4.000

bomen zijn geplant door jongeren uit diverse gemeenten in Malawi. Dit is een belangrijk project in een land dat steeds meer lijdt onder klimaatverandering. Daarnaast vergroot het het bewustzijn van jongeren om zorg te dragen voor de schepping.

Dit en nog veel meer werk is alleen mogelijk dankzij u! In 2024 ontving de GZB in totaal € 7.495.000 aan baten. Met dat geld konden we zo'n 40 uitzendingen financieren en 230 projecten steunen. Heel hartelijk dank daarvoor!

3. Visie, missie en kerncijfers

De GZB is een zendingsorganisatie in de Protestantse Kerk. Al bijna 125 jaar delen wij het Evangelie, samen met gemeenten over de hele wereld.

Zending begint bij Gods betrokkenheid op Zijn wereld. God heeft deze wereld geschapen met het doel dat de aarde vol is van mensen die Hem kennen en dienen. Vol van leven zoals Hij het bedoeld heeft. Toen wij wegliepen uit de gemeenschap met God, heeft Hij uit genade naar ons omgezien. In het verlossende werk van Jezus Christus en in het vernieuwende werk van de Heilige Geest zien we Zijn blijvende betrokkenheid. We kijken vol verwachting uit naar de definitieve doorbraak van Zijn Koninkrijk.

De gemeente van Jezus Christus dankt haar bestaan aan deze beweging van God naar de wereld. Op haar beurt wordt de gemeente – en ieder gemeentelid afzonderlijk – ingeschakeld bij dit werk van God. Zending hoort daarom tot de kern van de roeping van de gemeente. Al het werk van de GZB is erop gericht om wereldwijd bij te dragen aan deze roeping van gemeenten. Daarbij is dit onze leidraad:

Visie

Het Evangelie voor iedereen

We willen dat mensen over de hele wereld het Evangelie horen en God leren kennen, een plek vinden in een gemeente en leven zoals God het heeft bedoeld, in navolging van Jezus Christus.

Missie

Open en gastvrije gemeenten waar het Evangelie zichtbaar wordt

De GZB ondersteunt kerken wereldwijd bij het stichten en opbouwen van open en gastvrije gemeenten. Gemeenschappen waar iedereen welkom is en waar onvoorwaardelijk wordt omgezien naar mensen, ook en vooral naar degenen die leven in de marge. Gemeenten waar Gods Koninkrijk zichtbaar wordt voor hun omgeving, omdat het bevrijdende Evangelie van Jezus Christus er wordt gehoord, gedeeld, en geleefd.

Identiteit

Met gereformeerde wortels in een veelkleurige kerk

De GZB is een organisatie binnen de Protestantse Kerk in Nederland, geworteld in het gereformeerde belijden. Via de jarenlange inzet voor zending buiten onze landsgrenzen zijn we verbonden met een uitgestrekt netwerk van kerken en gemeenschappen over de hele wereld.

In de beleidsperiode 2022-2026 zoeken we samen met partners en gemeenten naar verdieping en verbinding vanuit de uitgangspunten van zending waarmee we de afgelopen jaren hebben gewerkt.

Onder het motto 'groeien in verbinding' zetten we daarom de volgende strategische thema's centraal:

1. Werken vanuit een integrale visie op missionaire gemeenten

2. Investeren in gelijkwaardigheid in partnerschappen
3. Leren en verbinden in levendige netwerken
4. Gericht uitzenden én ontvangen
5. Inspireren van Nederlandse gemeenten voor missionaire vernieuwing

Het beleidsplan 2022-2026 'Groeien in verbinding' is op de [website](#) te raadplegen.

Kerncijfers GZB (bedragen x € 1.000)

	2024	2023	2022	2021	2020
Som van de baten*	7.937	8.459	7.750	8.528	7.897
Landen	37	37	37	36	38
Projecten	231	231	240	181	221
Uitzendingen	40	44	47	47	48
Medewerkers Nederland (FTE)	28,7	26,3	24,2	24,2	23,5
Ondersteunende gemeenten	430	465	446	448	466
Betalende leden/donateurs	22.265	22.292	24.397	24.358	26.880

* Inclusief saldo financiële baten en lasten

Belangrijke ontwikkelingen in de kerncijfers worden verderop in dit jaarverslag nader toegelicht.

4. Kernactiviteiten: Ga, iedereen is geroepen

Voor ons werk in 2024 kozen we als jaarthema 'Ga! Iedereen is geroepen'. Daarmee richtten we ons op roeping en uitzenden. Dat thema was niet alleen belangrijk, maar ook urgent. We waren en zijn namelijk dringend op zoek naar nieuwe mensen die uitgezonden willen worden voor de vacatures die we hebben.

We gebruikten het jaarthema over roeping ook als aanleiding om verbeteringen aan te brengen in de manier waarop we werving, selectie en uitzending begeleiden. We hadden ons daarbij een aantal doelen gesteld:

1. Heel onze achterban weet dat wij met het thema roeping bezig zijn. In alle gemeenten in onze achterban zijn nieuwe generaties (30-50-jarigen) met creatieve, nieuwe werkvormen uitgedaagd om na te denken over dat thema.

Op verschillende momenten traden we met dit thema naar buiten. Twee momenten sprongen eruit:

- Tijdens de GZB-dag in maart 2024 deelden David* en Annet* hoe zij stap voor stap geroepen werden voor hun werk in Centraal-Azië. Het was de tweede keer dat we de GZB-dag in een nieuw, korter format aanboden. Dit werd door de aanwezigen zeer positief geëvalueerd.
- In het najaar organiseerden we op

vier locaties verspreid over het land voorvertoningen van de documentaire over 'De Zin van Zending' die we samen met Nachtzon Media en KRO-NCRV maakten en die in januari 2025 op TV is uitgezonden. Deze voorvertoningen werden heel goed bezocht en bereikten mede door de nieuwe vorm en locatiekeuzes nieuwe doelgroepen. De documentaire kreeg ook veel media-aandacht in kranten en op de radio.

Naast deze uitingen hebben we gewerkt aan gespreksmateriaal voor gemeenten, o.a. rondom ons nieuwe kernverhaal en bijbelstudies over roeping in de vorm van een boekje 'Hier ben ik!'.

2. Het is ons verlangen om het aantal uitzendingen op peil te houden. Daarvoor willen we in 2024 zes nieuwe uitzendingen realiseren en bij elke uitzending een haalbaar plan om de kosten van die uitzending 100% te dekken vanuit uitzendende en deelgenotengemeenten en Zendingsmaatjes.

In 2024 vonden twee nieuwe uitzendingen plaats: naar Costa Rica en Albanië. Eén echtpaar is benoemd voor uitzending naar Malawi. Zij zullen begin 2025 met hun opleiding starten. Drie uitzendingen zijn afgerond en teruggekeerd naar Nederland. Eén uitgezonden echtpaar moest door omstandigheden

hun uitzending vanuit Nederland voortzetten.

Ondanks dat het niet gelukt is om zes uitzendingen te realiseren, zijn we dankbaar dat in de loop van het jaar er sprake was van een groei van het aantal kandidaten met wie we in gesprek zijn over een mogelijke uitzending in de komende jaren. We ervaren dat als vrucht op het gebed en de aandacht die we vragen voor het thema 'roeping'. We blijven bij gemeenten in de achterban de urgentie neerleggen van de vraag van onze partners om mensen naar hen uit te zenden.

3. We hebben de processen van begeleiding van uitzendende gemeenten op orde, inclusief nieuwe concepten voor financiering van uitzending. We hebben alle (nieuwe en bestaande) uitzendende gemeenten bezocht en zijn hierover in gesprek geweest.

Team Relatiebeheer heeft in 2024 de processen voor het begeleiden van gemeenten bij een uitzending herzien. Voor de nieuwe uitzendingen en verlengingen in 2025 gaan we met deze herziene processen werken.

Uitzendingen worden geleidelijk aan duurder. Dit vraagt om aanpassingen in de manier waarop we gemeenten betrekken bij de financiering van uit-

zendingen. Het afgelopen jaar hebben de relatiebeheerders in samenwerking met de controller een nieuwe aanpak uitgewerkt. In die aanpak willen we veel meer de gezamenlijke verantwoordelijkheid, onderlinge verbondenheid en solidariteit van uitzendende gemeente en deelgenoten gemeenten benadrukken. Daarnaast gaan we deze gemeenten nog beter ondersteunen om Zendingsmaatjes te werven en ondernemers te betrekken. Met deze nieuwe aanpak zal in 2025 gewerkt gaan worden, zowel bij nieuwe uitzendingen als bij verlenging van bestaande uitzendingen. Daarbij zullen ook nieuwe werkvormen, zoals de documentaire 'De Zin van Zending', worden ingezet om het verhaal van zending in deze tijd op aansprekende manieren te vertellen.

4. We hebben ons proces van werving & selectie van nieuwe medewerkers op orde. Dit betekent dat we een goed overzicht hebben van de ontwikkeling in vacatures voor nu en de toekomst, dat we gestage, voldoende grote en passende instroom hebben van nieuwe zendingswerkers.

Er is door het team HR hard gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuwe wervingsstrategie. Deze zal in het eerste kwartaal van 2025 worden afgerond. Daarna zal de implementatie starten. Ondertussen was het jaarthema over

roeping feitelijk zelf ook al een wervingscampagne. In de tweede helft van 2024 zagen we de instroom van kandidaten in het wervingsproces toenemen. Daarvoor zijn we dankbaar. We zien het echt als gebedsverhoring naar aanleiding van het jaarthema van 2023, waarbij gebed voor zending en nieuwe werkers centraal stonden. Eind 2024 waren we met 10 personen dan wel echtparen in gesprek. We werken sinds 2024 met het nieuwe selectieproces. Dit zullen we eind 2025 evalueren en verder verbeteren.

De ontwikkeling van een overzicht van de vacatures voor de toekomst vond plaats in de bredere context van een herijking van onze regio-strategieën. Het team Buitenland heeft zich gebogen over de lange termijn-ontwikkelingen in kerk en zending in de landen in de regio's waar we werken. Vervolgens hebben we verschillende vragen gesteld: waar liggen onze prioriteiten in de komende jaren? In welke landen en bij welke partners willen wij aanwezig zijn? Met welk soort programma's? En hoe ontwikkelen die zich in de periode van 2025-2040 (4x4 jaar)? Daaruit volgt een routekaart voor de regio's, landen en programma's op middellange termijn (komende 4 jaar) en de langere termijn (de 12 jaar erna, op hoofdlijnen). Deze eerste opzetten voor de regio-strategieën worden de komende periode uitgewerkt in een meerjarenplanning voor de

uitzendingen/vacatures. We hopen dit proces in het eerste halfjaar van 2025 af te ronden.

5. We hebben de begeleiding en ontwikkeling van onze uitgezonden medewerkers én onze Nederlandse medewerkers op orde. Dit betekent uiteindelijk dat aan het einde van 2024 we voor alle medewerkers helder hebben wat ze kunnen verwachten aan begeleiding en ontwikkeling, dat ze participeren in doorgaand leren en ontwikkelen en dat de tevredenheid over begeleiding en ontwikkeling groeit.

De begeleiding van onze uitgezonden medewerkers is een samenspel tussen onze buitenlandse partners, onze regio-coördinatoren – ondersteund door het HR-team – en de uitzendende gemeente. Daarnaast betrekken we waar nodig adviseurs op het gebied van gezondheid en veiligheid. We startten dit jaar een project om het begeleidingsproces te herijken en ervoor te zorgen dat alle betrokkenen hun verantwoordelijkheden weten en daarvoor de benodigde competenties hebben en blijven ontwikkelen. In de eerste fase ontdekten we dat we dit stap voor stap moeten aanpakken om het goed te kunnen doen. We hebben dit jaar een eerste rapport afgerond dat de belangrijkste vragen in beeld heeft gebracht. Daarmee zetten we in 2025 het project voort.

In 2024 hebben we ook een start gemaakt met de uitvoering van een programma van doorgaand leren en ontwikkelen voor alle medewerkers. Dit programma was in 2023 ontwikkeld. Dit is succesvol verlopen: bijna alle medewerkers op kantoor en heel veel in het buitenland hebben deelgenomen aan trainingen en leersessies in het kader van hun jaardoelen. Een deel daarvan is ingevuld door de interne leergemeenschappen over strategische thema's in ons werk: jeugdwerk, gemeentetoerusting, theologisch onderwijs, mensen in de marge, werken in een moslim-context.

6. We hebben een concreet plan voor oriëntatie- en ontwikkelpaden voor nieuwe vormen van uitzendingen en hebben drie experimenten daarmee klaar staan voor uitvoering in 2025.

In het kader van werving en selectie raken we in gesprek met kandidaten die zich geroepen weten en geschikt zijn om in het buitenland bij onze partners te werken. Tegelijk missen ze in een heel aantal gevallen de (levens)ervaring om dat direct zelfstandig te doen. Als GZB werken we al jaren met mogelijkheden om met een korte termijn uitzending van ongeveer één jaar ervaring op te doen. We willen de komende jaren dit soort uitzendingen beter inbedden in een soort leer-werk-traject. Daarvoor hebben we in 2024 met een aantal organisaties

(CHE, IFES, Stichting Geloofsinburgering) een verkenning gedaan naar mogelijkheden voor traineeships in binnen- en buitenland. De uitwerking daarvan heeft meer tijd nodig en loopt door in 2025.

7. We hebben met de IZB een gezamenlijk verhaal en werkvormen ontwikkeld om in gesprek te gaan over zending in deze tijd. We hebben met de IZB een Huis van zending gevonden en zijn de voorbereidingen voor verhuizing gestart.

Eind 2023 traden we als GZB samen met de IZB naar buiten met de boodschap dat we werken aan een Huis van zending. We willen dat dit niet alleen ons gezamenlijke kantoor wordt, maar ook een plek van gebed, inspiratie én ontmoeting. Zending in binnenland en buitenland horen immers bij elkaar.

In april 2024 zijn de inhoudelijke en financiële kaders vastgesteld voor het zoeken naar een concrete plek. In de tweede helft van 2024 zijn we daadwerkelijk op zoek gedaan. We deden dat in nauwe samenspraak met gemeenten in de achterban. We zijn dankbaar voor de brede respons op een oproep om in de zoektocht met ons mee te denken. Uiteindelijk heeft dat eind 2024 drie concrete opties voor plekken opgeleverd. Die opties worden uitgewerkt en getoetst aan de kaders die we hadden

opgesteld om zo te komen tot besluitvorming in het eerste kwartaal van 2025.

We werken met de IZB ook in onze buitenlandse programma's samen. In 2024 vond een evaluatie plaats van de samenwerking op het gebied van gemeentetoerusting in Albanië, Tsjechië en Frankrijk. Met die evaluatie zal het vervolg worden vormgegeven. We onderzochten daarnaast mogelijkheden om ook op het gebied van kerkplanting meer samen te doen, onder andere voor het vervolg van ons werk in Tsjechië.

Voor de toerusting van gemeenten in Nederland over zending deden we kleinschalig samen ervaring op in een aantal gemeenten. De evaluatie daarvan zal de basis vormen voor vervolgstappen in 2025.

Dankbaar

Terugblikkend concluderen we dat het goed is om doelgericht te werken, ook al blijkt in de praktijk dat veranderingen door hun onderlinge samenhang en afhankelijkheden meer tijd en inspanning kosten dan gepland. We zijn dankbaar voor al het werk dat we hebben kunnen doen en de initiatieven die we in gang hebben kunnen zetten. We kunnen dit alleen doen met de inzet en bijdragen van medewerkers, vrijwilligers en een brede betrokkenheid van gemeenten en gemeenteleden in het hele land.

5. Impressie wereldwijd en Nederland

Regio	Programma's	Uitzendingen	Projecten	Landen	Besteed in 2024 (€ 1.000)
Azië	6	8	41	6	364
Afrika	10	5	62	10	682
Latijns-Amerika	5	5	31	5	246
Europa	8	11	30	8	257
Midden-Oosten / Centraal-Azië	7	11	43	7	993
Algemeen*			23		315
Totaal	36	40	230	36	2.857

* Dit betreft onder andere projecten die afgebouwd worden, noodhulpprojecten, Groene GZB, bezoekreizen en steun aan partners in Nederland.

Wat is een programma?

Een GZB-programma is een afspraak met een partner in een land om meerdere jaren te werken aan een gezamenlijk missionair verlangen. In een programma worden op een creatieve manier middelen (mensen en projecten) ingezet die in de lokale geloofsgemeenschappen bewustwording creëren en helpen om het Evangelie in woorden en daden door te geven.

Met elkaar schuld beleden

In 2024 werd een historische stap gezet in de relatie tussen de Reformed Church of East Africa en de GZB. Onze samenwerking met deze partnerkerk in Kenia gaat al 60 jaar terug en in deze tijd is er door Gods genade veel opgebouwd. Er zijn ook fouten gemaakt. Het is bijzonder hoe we samen met de partner het verleden onder ogen hebben gezien. We hebben voor God en elkaar schuld beleden, vergeving gevraagd en gegeven. We hebben het

begin gemarkeerd van een vernieuwde samenwerking, waarin onze relatie gelijkwaardig en wederkerig zal zijn. Dit proces illustreert de motieven waarmee we ons wereldwijde werk in 2024 hebben willen doen.

Onze partner schrijft hierover: *I felt truly blessed to have been part of this sacred process. I witnessed the Spirit of God at work, granting us courage, patience, and wisdom. His*

presence was especially profound during the liturgical ceremonies in January and September 2024, where confessions were made, forgiveness extended, and the joy of new beginnings celebrated. What had initially seemed unimaginable unfolded before us as a deeply historic moment - a testament to God's power and grace.

Rev. Dr. Luka Ariko Ekitala
General Secretary RCEA

Azië kent veel landen waar de bevolking niet bekend is met het Evangelie. Christenen zijn vaak een minderheid en hebben niet altijd de volledige vrijheid om voor hun geloof en christen-zijn uit te komen. Toch leeft er onder jonge christenen een sterk verlangen om het geloof te delen; daardoor groeit de kerk!

In elk Thais dorp een kerk

In elk dorp in Thailand vind je wel een boeddhistische tempel, maar kerken kom je nauwelijks tegen.

Juist hier voelen Cobi & Thomas Roest en Annelies & Sijmen den Hartog zich geroepen om het Evangelie te delen. Samen met Thaise christenen gaan ze eropuit om mensen te bereiken die Jezus nog niet kennen.

Door de kracht van de Heilige Geest

Thomas en Cobi: "Wat ons drijft? Als Jezus de belangrijkste Bron van ons leven is, dan willen we toch dat iedereen van Hem gehoord heeft?" Voor de meeste mensen in Thailand is het verhaal van Jezus helemaal nieuw. "Vaak geven mensen die christen worden beetje bij beetje oude gewoonten op, zoals overmatig drankgebruik of gokverslaving. Het is mooi om samen de Bijbel te bestuderen en te zien dat door de kracht van de Heilige Geest

levens veranderen. Maar we zien ook dat mensen terugvallen in oude gewoonten. Juist dan willen we trouw blijven en mensen wijzen op de liefdevolle God die hen niet opgeeft."

Bijbelstudiegroepen

Sijmen en Annelies: "Wij zien er naar uit dat een groot aantal Thai de Heere Jezus gaat volgen en wordt toegerust om familie, vrienden, burens en collega's te vertellen over hun Redder en hun God en Hem samen aanbidden."

Het is bemoedigend om te zien dat het evangelisatiewerk in Thailand vrucht draagt. Gods Geest werkt. Ook vandaag. Mensen komen tot geloof en op steeds meer plekken ontstaan Bijbelstudiegroepen. Wat zou het mooi zijn als deze groepen uitgroeien tot nieuwe gemeenten. Zodat er uiteindelijk in elk Thais dorp ook een kerk te vinden is.

6

programma's

8

uitzendingen

41

projecten

€ 364.000

6

Indonesië | India |
Nepal | Pakistan |
Filipijnen | Thailand

In veel landen in Afrika zijn er te weinig predikanten en worden diensten vaak geleid door mensen met beperkte kennis van de Bijbel. We investeren daarom graag in theologisch onderwijs. Ook is er aandacht voor de vele jongeren in de kerk. Zij worden gestimuleerd om hun talenten en gaven in te zetten: binnen de kerk, voor mensen in armoede én voor de schepping.

Begrijpen wat er staat

Stel je voor: Je bent christen, maar doordat je geen geld hebt voor een Bijbel en je ook nauwelijks enige opleiding hebt genoten, blijft de Bijbel voor jou een gesloten boek.

In Zimbabwe is het grootste deel van de bevolking christen, maar vaak is dat vermengd met traditionele religies. Ook christenen gaan naar toverdokters en houden zich bezig met magie. Zelfs bij kerkleiders is de kennis van de Bijbel beperkt. Genoeg redenen dus om juist ook in Zimbabwe te investeren in theologisch onderwijs!

Aan de slag met Veritas

Een prachtig hulpmiddel hierbij zijn de Veritas-trainingen die in steeds meer gemeenten worden gegeven. Zendingswerkers ds. Willem-Henri en Ditteke den Hartog leiden binnen de Hervormde Kerk van Zimbabwe trainers op die op hun beurt met Veritas aan de slag gaan in hun eigen gemeente. Zo ook Rufaro. In het dagelijks leven is zij banketbakker en lid van de kerk in Zvishavane, een mijnstadje in het zui-

den van het land.

Niet zomaar een boek

“Door de cursus die ik geef, zie ik bij mijn studenten dat zij gaan begrijpen wat er in de Bijbel staat”, vertelt Rufaro. “Zij weten nu dat Jezus gepreekt moet worden en niet allerlei culturele gebruiken. Ik leer hen ook hoe ze de Bijbel moeten toepassen in hun dagelijks leven. We hebben bijvoorbeeld hele discussies over eerlijk zijn. Het belangrijkste wat ik zelf geleend heb is dat de Bijbel niet zomaar een boek is, maar een boek waarmee je een levende relatie met God onderhoudt. Het is mijn verlangen dat dit ook steeds meer werkelijkheid wordt in het leven van mijn studenten.”

En dat gebeurt! Door de Veritas-training is de kerk in Zvishavane veranderd in een missionaire gemeente. De deelnemers krijgen meer zelfvertrouwen en willen het Evangelie graag delen met anderen. Mensen komen tot geloof en de kerk groeit!

10

programma's

5

uitzendingen

62

projecten

€ 682.000

10

Congo | Ethiopië | Rwanda | Zuid-Soedan | Kenia | Malawi | Mozambique | Namibië | Zimbabwe | Zuid-Afrika

De meeste mensen in Latijns-Amerika zijn in naam rooms-katholiek, de protestantse gemeenten zijn vaak klein. Toch is er een groot verlangen om te groeien en om dienstbaar te zijn aan mensen die leven in de marge.

Andrés uit Colombia studeert sinds kort aan het Bijbels seminarie in Medellín, de opleiding waar ds. Gerrit Vreugdenhil en ds. Jan van Doleweerd docent zijn. Zijn roeping tot predikant is bijzonder: wie hem vroeger had gekend, zou dat nooit hebben verwacht.

Andrés groeit op in een van de ruigste buurten van Medellín. Op zijn veertiende raakt hij al diep verstrikt in de wereld van drugsgebruik. Geweld en berovingen maken deel uit van zijn dagelijkse leven.

Leegte

Meerdere keren probeert hij een einde aan zijn leven te maken door de enorme leegte die hij voelt. Wat hij het meest verlangt, is echte vriendschap. Op een dag ontmoet hij een vrouw die kleding verkoopt. Hij herinnert zich het moment nog helder. "Weet je dat ik een drugsverslaafde en alcoholist ben?", vraagt hij haar. Maar zij geeft hem vertrouwen. Langzaam begint er iets te veranderen.

Beste keuze van zijn leven

Als zij hem meeneemt naar de kerk,

wil hij daar in eerste instantie niets van weten. Maar als hij daar zit, gebeurt er iets bijzonders. Hij voelt een diepe vrede. Dat heeft hij nog nooit eerder ervaren. Daar, in de kerk, ontmoet hij God. Het voelt alsof zijn hele verleden wordt weg-gewassen in het bloed van Christus. "Hij heeft mijn verleden op zich genomen", vertelt Andrés met tranen in zijn ogen.

Na zes maanden trouwen ze. Zijn leven verandert op allerlei manieren. Andrés spreekt met emotie over de zegeningen die hij ontvangt. Hij vertelt over de verandering in zijn hart. Hij voelt een diep verlangen om anderen te vertellen over de hoop die Jezus geeft. Daarom studeert hij nu op het seminarie om beter toegerust te zijn. Ondertussen runt hij samen met zijn vrouw een kledingbedrijfje. Ze opereren vanuit hun huis via WhatsApp.

"Mijn vrouw ziet mij als mens, niet als verslaafde," zegt hij met een glimlach. "En zo kijk ik nu ook naar de mensen op straat. Ik vraag hen: hoe heet je? Hoe gaat het met je?"

programma's

uitzendingen

projecten

€ 246.000

Colombia | Costa Rica | Cuba | Nicaragua | Peru

Pionieren in Duitsland

De kerk in Europa wordt kleiner, maar op veel plekken is ze een hoopvolle minderheid. Het is een uitdaging om het Evangelie te delen in een multiculturele en multi-religieuze samenleving. Het is belangrijk om kleine gemeenten te versterken in hun missie.

Hoe bereik je mensen met het Evangelie voor wie het geloof, God en de kerk volkomen vreemd zijn?

In het oosten van Duitsland weten hele generaties bijna niets meer van het christelijk geloof. Juist hier willen zendingswerkers Gernit en Jonine van Dijk en Gerard en Janneke de Wit Gods liefde delen. Samen met de plaatselijke kerk brengen ze mensen bij elkaar rondom het Evangelie. En dat blijft niet zonder gevolgen! Mensen tonen interesse en zetten voorzichtig hun eerste stappen in het geloof.

Jezus navolgen

Jarenlang hebben beide echtparen geïnvesteerd in het leggen van contacten en het organiseren van allerlei activiteiten. Na een periode van zaaien, ontstaan er nu in de steden Rostock en Schwerin tussen enorme flatgebouwen langzaam maar zeker christelijke gemeenschappen.

Gernit en Jonine: “Er zijn steeds meer mensen in de wijk die willen weten wat ons drijft. We vertellen erover bij barbecues, straatfeesten en op vrijdagmiddag als we uit de Bijbel lezen. We hopen dat door ons werk steeds meer mensen Jezus willen navolgen en met ons samen een kerk willen vormen.”

Doopdienst

Het is mooi om te zien dat in beide steden er nu een plek is waar mensen zich thuis voelen en waar ze het Evangelie horen. Zo ook de buurvrouw van Gerard en Janneke: “Ze heeft een heel verleden achter zich en wilde opnieuw beginnen. Hier heeft ze ontdekt dat er iemand is die haar liefheeft, kent en vergeeft. Toen ze Jezus leerde kennen, had ze echt het gevoel thuis te komen.” Elke woensdagochtend nemen zij en Janneke de tijd om te kletsen, Bijbel te lezen en over levensthema's te praten. Inmiddels heeft ze zich laten dopen. Een bijzonder moment!

8

programma's

11

uitzendingen

30

projecten

€ 257.000

8

Albanië | Bosnië | Bulgarije | Duitsland | Frankrijk | Tsjechië | België | Slowakije

Groeien als volgeling van Jezus

De meeste mensen in deze regio's zijn moslim. Er is echter een groeiende openheid voor het Evangelie. Jonge kerkleiders zijn missionair gedreven en hebben behoefte aan theologisch onderwijs. En ondanks dat de kerk klein en kwetsbaar is, ziet ze vol ontferming om naar mensen die hulp nodig hebben.

“De Bijbelcursussen geven richting aan mijn leven en geestelijke vrede. Dank jullie wel daarvoor.”

Anora* is een dankbaar mens. Tot voor kort was ze moslim en wist zij net zoals de meeste van haar landgenoten weinig van het christelijk geloof. Door de Bijbelcursussen die met hulp van de GZB worden gegeven, groeit zij als volgeling van Jezus.

Evangelisatie verboden

Christen-zijn is in Centraal-Azië niet altijd even gemakkelijk! Evangelisatie in Centraal-Azië is verboden, kerken worden in de gaten gehouden en invallen door de politie komen regelmatig voor. Je kunt een boete krijgen of een gevangenisstraf als je je geloof uitdraagt. Ondanks alle weerstand komen mensen tot geloof en is er veel belangstelling voor de Bijbelcursussen die worden gegeven.

Waardevol

Voor mensen die nog weinig van de Bijbel weten zijn deze cursussen enorm

waardevol! Juist ook in landen waar je binnen je familie en op je werk meestal de enige christen bent, is het fijn om wekelijks de andere deelnemers te ontmoeten om samen je geloof te delen. Het bespreken van de vragen én de opdrachten om de lesstof in de praktijk te brengen bouwen op in het geloof.

De kerk groeit!

De Bijbelcursussen hebben dan ook een positieve invloed op de vele kleine huisgemeenten in Centraal-Azië: deelnemers zijn actiever in de gemeente, brengen hun geloof gemakkelijker onder woorden en hebben meer oog voor hun naaste. Nu vormen christenen in Centraal-Azië nog een kleine minderheid, maar hun aantal groeit. Dat zorgt ervoor dat ook de belangstelling voor de cursussen groeit.

** Vanwege veiligheid noemen we niet haar echte naam en ook niet het land.*

programma's

uitzendingen

projecten

€ 993.000

Egypte | Libanon | Syrië |
Turkije | Centraal Azië |
Noord-Afrika | Israël

Publicaties en activiteiten

Wat is het mooi dat er zoveel mensen zijn met hart voor zending! We zijn dankbaar dat honderden gemeenten en tienduizenden leden en donateurs samen met ons het zendingswerk mogelijk maken.

Landen in de schijnwerpers

Het jaar 2024 stond in het teken van het thema 'Ga, iedereen is geroepen'. Daarbij heeft de GZB elk jaar

een aantal landen die in de schijnwerpers staan. Dit jaar waren dat Centraal-Azië, Thailand, Duitsland en Zimbabwe. Met verschillende publicaties (zoals Alle Volken, collectefolders, fondsenwervende mailingen, vakantiebijbelboekje) en activiteiten (zoals de GZB-dag, gebedsbijeenkomsten, Vertel-avonden, retraite voor predikanten, VITA-vrouwenevent) sloten we hier bij aan.

Vier labels

Om de achterban bij ons werk te betrekken, heeft de GZB vier labels:

Project 10:27 || www.project1027.nl

Met het diaconale programma van de GZB vragen we diaconieën om steun voor projecten die ten goede komen aan de meest kwetsbaren in de samenleving.

GZB-Experience || www.gzbexperience.nl

Een reis via de GZB biedt de unieke mogelijkheid om zelf kennis te maken met het zendingswerk.

Zendingsmaatje || www.zendingsmaatje.nl

Door Zendingsmaatje te worden kun je heel concreet meeleven met onze zendingswerkers.

VITA || www.gzb.nl/vita

Met de VITA-vrouwenbeweging wil de GZB vrouwen inspireren om hun leven te delen en zending wereldwijd te ondersteunen.

“Ik vind het mooi om tieners te helpen bij hun zoektocht”

We zijn er blij mee dat elk jaar maar liefst 52 predikanten, jongerenwerkers en zendingswerkers een serie overdenkingen wil schrijven voor het GZB-dagboek 'Een handvol koren'. Eén van hen is Henriët Verweij.

“Elk jaar mag ik 14 overdenkingen schrijven voor het GZB-dagboek 'Een handvol koren'. Ik vind het mooi om tieners te helpen ontdekken hoe ze eeuwenoude woorden kunnen vertalen naar hun zó ander leventje in 2024. Tijdens het schrijven, ontdek ik dat je in elk gedeelte van de Bijbel wel iets kunt leren over wie God is en hoe wij als christenen anno nu moeten leven. Dat geldt niet alleen voor mij, maar zeker ook voor tieners.

In mijn overdenkingen wil ik elke dag een concreet punt aan hen meegeven. Denk bijvoorbeeld aan vragen zoals: Hoe ga je om met je klasgenoten? Hoe ga je om met teleurstellingen? Hoe ga je om met zieke familieleden? Waarom is een persoonlijke relatie met God belangrijk? Al deze vragen zijn onwijs relevant voor tieners en ik hoop dat ze antwoorden vinden die hen verder helpen. Als ik daar iets aan mag bijdragen, voel ik mij een gelukkig mens.

Het dagboekje van de GZB is veelzijdig. Doordat de overdenkingen geschreven zijn door ervaren en enthousiaste mensen én gericht zijn op een specifieke doelgroep, zijn ze zowel relevant als krachtig. Daarnaast komt er elke twee weken een nieuw thema of Bijbelboek aan bod, wat zorgt voor afwisseling. De overdenkingen zijn kort en krachtig, ideaal voor jongeren met een korte spanningsboog.”

6. Groene GZB

Het Evangelie is goed nieuws voor het hele leven: voor mensen persoonlijk, voor de samenleving en voor heel de schepping. De Groene GZB is een programma waarin we samen met onze partners en medewerkers nadenken en verantwoorden hoe we in ons werk voor de schepping zorgen.

In het afgelopen jaar hebben we als GZB geëvalueerd over wat de Groene GZB tot nu toe heeft betekend. We kijken dankbaar terug op de geleerde lessen en uitgevoerde activiteiten in de afgelopen jaren. Het besef over het belang van het incorporeren van het thema 'zorg voor de schepping' in relatie tot hoe we zending doen, is groeiend; zowel intern als extern. Vanuit het compensatiefonds - waarmee we in samenwerking met onze partners projecten steunen om onze CO₂ uitstoot te compenseren - hebben we mooie buitenlandse initiatieven mogen steunen. Maar er leven ook vragen over waarom en hoe we als zendingsorganisatie bezig moeten zijn met dit thema. Daarom is een werkgroep opgezet die tot taak heeft om deze vragen te doordenken en het gesprek erover te faciliteren, eerst intern en daarna ook met gemeenten en partners. Daarnaast hebben we ons aangesloten bij een groep organisaties die betrokken is de bijzondere leerstoel 'Christelijk ecologisch denken' aan de Theologische Universiteit Utrecht.

Met de online tool van Climate Stewards en de data van ons reisbureau berekenen we onze CO₂ uitstoot over 2024 (tonnen CO₂)

Categorie	2024	2023	2022	2021	2020
Energiekosten kantoor	11	10	7	4	5
Reizen binnen Nederland	53	45	44	25	35
Reizen internationaal:					
- Bezoek van/aan partners	114	66	93		
- Verlofreizen zendingswerkers	58	101	114		
- Experience	39	77	74		
Subtotaal reizen internationaal	211	243	281	125	125
Totaal	275	298	332	154	165

Reizen zijn en blijven essentieel voor het werk om de verbinding met de wereld-kerk in stand te houden en te verdiepen, maar tegelijk blijven we kijken naar hoe we deze reizen vormgeven en met welke frequentie.

Uit bovenstaande cijfers kan de conclusie worden getrokken dat de totale CO₂-voetafdruk een licht dalende trend vertoont.

Vanuit het compensatiefonds zijn verschillende initiatieven ondersteund, waaronder bijvoorbeeld 'Groene Kerk Peru' in samenwerking met A Rocha (lokale gemeenten beginnen mini-tuin-projecten en afvalraapacties in hun wijk).

Ook droegen we bij aan het bomenplant-

project in Malawi als initiatief vanuit het jeugddepartement van de synode (droogte teistert Malawi waardoor oogsten mislukken, daarom wordt de jeugd onderwezen over het belang van het zorgen voor je directe leefomgeving en worden bomen geplant). We deden opnieuw een bijdrage aan de voedselbank in Albanië. En op het kantoor in Driebergen hadden we gezelschap van de bijen van de Werkbij; dit als directe bijdrage aan onze eigen Nederlandse leefomgeving. Samen blijven we zoeken hoe we maatschappelijk verantwoord en met zorg voor de schepping kunnen ondernemen.

7. Risicobeheersing

Er zijn verschillende risico's die, wanneer zij optreden, het realiseren van de missie als zendingsorganisatie kunnen belemmeren. Voorop staat dat we in gehoorzaamheid aan en afhankelijkheid van onze zendende God invulling willen geven aan de zendingsopdracht. Tegelijk weten we ons geroepen om verantwoord om te gaan met de mensen en middelen die ingezet worden.

Jaarlijks bespreken het Management Team, de Commissie Toetsing en de Raad van Toezicht daarom een analyse van belangrijke risico's. Daarbij worden de kans en impact en de getroffen beheersingsmaatregelen besproken. Eveneens blijkt daaruit voor welke (nest) risico's geen maatregelen zijn getroffen of mogelijk zijn en of we dit restrisico aanvaardbaar vinden.

Hieronder zijn de voor de GZB belangrijkste risico's vermeld. Bij de risico's is vóór en na maatregelen de kans en impact gescoord op een schaal van 1 tot 5. De combinatie daarvan resulteert in de volgende kleuren:

Onder kans verstaan we de waarschijnlijkheid dat de gebeurtenis zich zal voordoen. De impact betreft de ernst van de gevolgen van de gebeurtenis.

Per risico zijn daarna de getroffen maatregelen beschreven die de kans en/of de impact van dit risico tot een voor de GZB aanvaardbaar niveau terugbrengen. Eveneens is per risico een evaluatie voor 2024 opgenomen.

1. Veiligheid medewerkers en deelnemers GZB-reizen in het buitenland

Risico (vóór): ● Risico (na): ●

Toelichting

GZB-medewerkers zijn in veel landen actief. Veiligheid van de werkers vraagt voortdurende aandacht en alertheid van alle betrokkenen. De veiligheid van uitgezonden medewerkers en medewerkers die namens de GZB reizen, is daarmee het belangrijkste risicogebied van de GZB.

Maatregelen

Alle uitgezonden en reizende collega's onderschrijven daarom het veiligheidsbeleid. Dat beleid houdt onder andere in dat onveilige situaties worden gemeld, waarna het veiligheidsteam besluit over de te nemen stappen. Ook houden alle medewerkers een profiel met persoonlijke gegevens en veiligheidsplan actueel, zodat de GZB in geval van calamiteiten over alle relevante informatie beschikt. Door middel van veiligheidstrainingen voor medewerkers, simulatieoefeningen en gedragscodes voor alle personen die

met de GZB reizen, proberen we de risico's zo goed mogelijk te ondervangen. Tegelijk is volledige zekerheid op dit punt onbereikbaar.

Evaluatie 2024

In het afgelopen jaar zijn er veiligheidsincidenten en dreigende situaties geweest in Israël, Libanon, en Congo, waarbij door het Crisis Management Team passende maatregelen zijn genomen.

Met Global Risk Advice (GRA) is als externe veiligheidsadviseur en partner voor advies over het veiligheidsbeleid regelmatig overlegd. In 2024 heeft GRA daarnaast medewerkers getraind en een audit op het interne reizenprotocol uitgevoerd.

2. Afnemende inkomsten door ontwikkelingen achterban en geldontwaarding

Risico (vóór): ● Risico (na): ●

Toelichting

Veel gemeenten die het werk van de GZB ondersteunen, hebben te maken met teruglopende ledenaantallen. Daardoor verwachten we dat op termijn ook de bijdragen aan zendingscollecten en de aanwas van nieuwe zendingswerkers een dalende trend zullen gaan vertonen. Tegelijk zullen in de komende jaren bij gelijkblijvende activiteiten de bestedin-

gen vanwege de inflatie toenemen. Ook het aantal leden en donateurs is in de achterliggende jaren teruggelopen. Een van de oorzaken is dat relatief veel relaties een hoge leeftijd hebben en dat de jongere generatie zich minder bindt. Tegenover de uitstroom vanwege onder meer overlijden staat onvoldoende instroom. Uit onderzoek binnen Prisma-verband blijkt dat het aandeel van de inkomsten uit nalatenschappen bij de GZB gemiddeld relatief groot is in vergelijking met andere goede doelen.

Maatregelen

De GZB zet in op het versterken van de relaties met de gemeenten. Daarin ligt de nadruk op het verbinden van gemeenten met de missie van de GZB, zodat de meerwaarde van de verbinding met de wereldkerk ervaren wordt. Als die basis er is, verwacht de GZB ook een beroep op blijvende financiële betrokkenheid te kunnen doen. Daarnaast investeert de GZB in het meer betrekken van particulieren. In de laatste jaren zijn daarvoor mogelijkheden voor betrokkenheid van jongeren (GZB-Experience) en het concept Zendingsmaatje ontwikkeld en deze worden blijvend ingezet en doorontwikkeld. Binnen de continuïteitsreserve is een buffer gevormd voor het opvangen van een jaar waarin de werkelijke inkomsten aanzienlijk lager uitvallen.

Evaluatie 2024

In 2024 zijn nieuwe fondsenwerfers aangetrokken en is een integrale fondsenwervingsstrategie ontwikkeld. Deze wordt met ingang van 2025 geïmplementeerd en moet leiden tot een stijging van de baten in de komende jaren.

3. Verlies van bedrijfsinformatie / persoonsgegevens door cyber risico's

Risico (vóór): ● Risico (na): ●

Toelichting

Het werk van de GZB wordt vrijwel volledig gedragen door gemeenten en particulieren. De GZB werkt met veel persoonlijke informatie van leden, donateurs, partners en medewerkers. In de zogenaamde 'gesloten landen' kan de veiligheid van partners en medewerkers in het geding zijn, wanneer zij, door het verlies van gegevens van de GZB, geassocieerd worden met zending. In de laatste jaren is het risico van verlies van deze informatie door bijvoorbeeld ransomware of een datalek toegenomen.

Maatregelen

De procedures en maatregelen voor informatiebeveiliging zijn opgesteld op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De GZB werkt volledig in een cloudomgeving, die is ondergebracht bij twee partijen: Microsoft

en AFAS. Door middel van back-up en recovery procedures is de continuïteit van de bedrijfsvoering geborgd.

Evaluatie 2024

In 2024 is er één incident geweest, waarbij de toegang tot sociale media-accounts tijdelijk niet mogelijk was. Naar aanleiding hiervan is beleid gemaakt om de inlog op social media verder te beveiligen.

4. Onwettig handelen en/of verlies bankrelaties door niet naleven internationale sanctie- en antiwitwaswetgeving

Risico (vóór): ● Risico (na): ●

Toelichting

Bij het aangaan van overeenkomsten en overmaken van toegezegde bedragen is de GZB gehouden aan internationale sanctiewetgeving en wetgeving die erop is gericht dat met de fondsen geen witwaspraktijken of terrorisme wordt gefinancierd. De potentiële impact in termen van bijvoorbeeld rechtsvervolgning of stopzetten van bankrelaties is hoog. In de praktijk merken we dat de toemerkende procedures bij banken als gevolg van deze wetgeving regelmatig belemmerend werkt in het ter plaatse krijgen van fondsen voor onze partners en programma's in hoog risicolanden.

Maatregelen

In de interne procedures is een toets aan de actuele sanctielijsten verwerkt om de kans op onwettig handelen te minimaliseren.

In CBF- en Prisma-verband participeert de GZB in het contact met ministerie en banken voor het adresseren van deze sector-brede problematiek.

Evaluatie 2024

Er hebben zich in 2024 geen schendingen van sanctieregels voorgedaan. Vanwege de steeds grotere belemmeringen bij onze bestaande bankrelaties voor het uitvoeren van buitenlandse betalingen is het betalingsverkeer met ingang van 2024 naar ABN AMRO overgebracht.

5. Verlies van middelen en imagoschade door fraude en mismanagement interne organisatie

Risico (vóór): ● **Risico (na):** ●

Toelichting

Fraude en mismanagement kunnen, als dit zich voordoet en openbaar komt, het vertrouwen in de GZB ernstig schaden.

Maatregelen

De GZB vraagt van zijn medewerkers te werken op basis van richtlijnen inzake taken en verantwoordelijkheden gebaseerd op functiescheiding.

Daarnaast is er HRM-beleid gericht op de naleving van kernwaarden van de GZB en onderschrijven medewerkers de gedragscode van de GZB.

Door middel van deze maatregelen is de kans zodanig beperkt dat het risico aanvaardbaar is.

Evaluatie 2024

In 2024 is geen fraude of mismanagement in de interne organisatie geconstateerd.

6. Verlies van middelen door mismanagement en corruptie bij buitenlandse partners

Risico (vóór): ● **Risico (na):** ●

Toelichting

Mismanagement en corruptie kunnen ervoor zorgen dat giften en donaties die aan de GZB zijn toevertrouwd uiteindelijk niet daar terecht komen waar dat bedoeld is.

Maatregelen

De GZB werkt met een zorgvuldige partnerselectie, een cyclus van Planning, Monitoring en Evaluatie per project (waaronder een procedure bij constatering van fraude issues), periodieke veldbezoeken door programmaleiders en gerichte veldbezoeken met een internal auditkarakter door de controller. De documentatie en implementatie van

beleid rondom partnerselectie, evaluatie van financiële capaciteit van partners en weging van frauderisico's is in 2024 verder geformaliseerd. Op basis daarvan zullen meer gerichte interne controleprocedures rondom partners en projecten worden opgesteld.

Evaluatie 2024

In 2024 was bij één partnerkerk sprake van signalen van mismanagement. Daarvoor is de procedure bij constatering van fraude toegepast, onder andere door middel van het geven van een opdracht voor een externe projectaudit voor de projecten met deze partner. De uitkomst van deze audit bevestigde de signalen. Naar aanleiding daarvan is het vertrouwen in de partner zodanig beschadigd dat de financiële bijdragen aan de projecten met deze partner voorlopig zijn stopgezet. De bestedingen in 2024 bij deze partner bedroegen € 35.000.

7. Imagoschade door niet-integer en/of grensoverschrijdend gedrag medewerkers en partnerorganisaties

Risico (vóór): ● **Risico (na):** ●

Toelichting

De GZB zendt medewerkers uit naar verschillende landen. Kwetsbare groepen zijn voor de GZB een belangrijke doelgroep. Het werken met deze groe-

pen heeft tot gevolg dat deze mensen een afhankelijkheidspositie kunnen ervaren ten opzichte van de GZB-medewerkers.

Daarnaast werkt de GZB met partners samen in contexten waar maatschappelijke normen afwijken van die in Nederland. Gedrag dat in onze visie afgekeurd moet worden, kan in deze contexten geaccepteerd zijn.

Het risico op grensoverschrijdend gedrag is daarom ook in het werk van de GZB reëel.

Maatregelen

De GZB is zich bewust van het belang om zowel voor collega's als partnerkerken te werken aan bewustwording en de mogelijkheid om grensoverschrijdend gedrag te melden. Het integriteitsbeleid is voor wat betreft GZB-medewerkers integraal onderdeel van het veiligheidsbeleid. Alle medewerkers en vrijwilligers die namens de GZB reizen, stemmen schriftelijk in met het veiligheids- en integriteitsbeleid, waarvan onder meer een gedragscode deel uit maakt.

Onderdeel van het beleid is dat belanghebbenden en slachtoffers via de (Engelstalige) website het beleid kunnen raadplegen, een klacht kunnen indienen.

Daarnaast zijn er twee vertrouwenspersonen die met vragen of voor advies kunnen worden geraadpleegd.

Evaluatie 2024

De gedragscode, meld- en klachtenregeling zijn geactualiseerd en gepubliceerd. In 2024 zijn geen incidenten naar aanleiding van niet-integer en/of grensoverschrijdend gedrag gemeld.

8. Imagoschade door mogelijke verliezen op beleggingsportefeuille

Risico (vóór): **Risico (na):**

Toelichting

Het vermogen dat op de lange termijn beschikbaar is, is ondergebracht in een beleggingsportefeuille. Dat brengt met zich mee dat in een slecht beleggingsjaar een aanzienlijk (ongerealiseerd) verlies kan ontstaan dat wordt gecommuniceerd met onze belanghebbenden.

Maatregelen

In het mandaat met de vermogensbeheerder zijn duidelijke afspraken gemaakt over het maximale verlies in enig jaar. Dit is een van de factoren op basis waarvan het beleggingsprofiel en de samenstelling van de portefeuille is vastgesteld. Jaarlijks rapporteert de vermogensbeheerder over de gerealiseerde rendementen. In het vermogen wordt een bestemmingsreserve aangehouden waaraan bij bovengemiddelde rendementen een toevoeging en bij lager dan gemiddelde rendementen een

onttrekking plaatsvindt.

Evaluatie 2024

In 2024 sprake was van een goed beleggingsjaar en heeft dit risico zich niet voorgedaan.

Inschatting van de financiële gevolgen van de risico's

Op basis van de gezonde financiële situatie kan de GZB tot op zekere hoogte de financiële gevolgen bij het zich voordoen van bovengenoemde risico's dragen.

De inschatting is evenwel dat het zich voordoen van een risico op het gebied van veiligheid een zodanige financiële impact kan hebben dat de GZB deze niet zelf kan dragen.

Daarom is op dit risico sterk geïnvesteerd in preventie, door training van medewerkers, het inhuren van expertise en het consequent toepassen en evalueren van het veiligheidsbeleid. Daarnaast geldt voor enkele deelrisico's als ziektekosten en arbeidsongeschiktheid als gevolg van gewapende conflicten dat deze verzekerd zijn door middel van een speciale molest-dekking op onze expat- en zakenreisverzekeringen.

Voor zover dat mogelijk is, zijn ook andere risico's verzekerd. In het algemeen geldt dit voor (bestuurs-/bedrijfs-) aansprakelijkheid en verschillende werknemersverzekeringen, waaronder

een verzuimverzekering als financiële dekking in geval van langdurig verzuim. De GZB heeft tot op heden geen cyber-risicoverzekering. In 2025 zal op basis van een oriëntatie worden besloten of deze verzekering nut heeft en zal worden afgesloten.

Bij het vaststellen van de norm voor de continuïteitsreserve is rekening gehouden met de risicoanalyse. Een van de belangrijkste onderdelen in deze reserve betreft de buffer in geval van structurele inkomstendaling. Aan de continuïteitsreserve ligt een scenario van 20 procent inkomstendaling ten grondslag, waarbij de reserve zowel moet voorzien in het voortzetten van de activiteiten voor één jaar als het terugbrengen van de contractuele (personele) verplichtingen tot een niveau dat in evenwicht is met de lagere inkomsten. Een nadere onderbouwing van de continuïteitsreserve is opgenomen in de jaarrekening onder de toelichting op de balans.

8. Medewerkers en vrijwilligers

Onze mensen bepalen wie we zijn als GZB

In 2024 – het jaar waarin veel werd nagedacht over het jaarthema ‘roeping’ – stonden voor HR werving en selectie en het beleid rond de zorg voor mensen centraal. Het hart van onze missie wordt gevormd door de inzet en passie van onze medewerkers. Dit jaar hebben we aandacht gehad voor doorgaand leren en ontwikkelen, collega's die in dienst en uitdiensttreden, de opleiding van zendingswerkers en ook hebben we ons gericht op collega's die in 2025 met pensioen gaan. We willen dit doen vanuit verbinding en samenwerking. Tegelijkertijd vroegen veranderingen in projecten en regio's om wendbaarheid en personeelsadvies. In dit hoofdstuk geven wij kort weer op welke wijze wij ons werk hebben gedaan.

HR-beleid: professionalisering en focus

We zijn dankbaar dat met de komst van twee nieuwe HR-medewerkers geïnvesteerd is in de verdere professionalisering van de HR-afdeling. Deze uitbreiding heeft ons in staat gesteld om meer aandacht te geven aan het werven van nieuwe zendingswerkers, het stroomlijnen van (projectmatig) HR-werk en het begeleiden van zendingswerkers.

Werving en selectie

Dankzij de versterking van ons HR-team

heeft werving en selectie een prominente plek op de agenda gekregen. Het selectieproces is geëvalueerd, en diverse initiatieven zijn gelanceerd om het proces voor kandidaten helder en transparant te maken (project Selectie 2.0). Tegelijkertijd werkt het HR-team aan het project Werving 2.0, waarbij we bouwen aan een stabiele basis om op efficiënte en effectieve wijze nieuw talent aan te trekken – nu én in de toekomst.

Om uiteindelijk tot een strategisch jaarlijks wervingsplan te komen, hebben we in 2024 onderzocht welke doelgroepen we willen bereiken in onze werving. Vanuit deze doelgroepen hebben we een sollicitantreis opgesteld en brengen we verbeterpunten in kaart. We onderzoeken hoe we de ervaring van onze doelgroepen optimaal kunnen beïnvloeden.

Beide projecten (Werving 2.0 en Selectie 2.0) bevinden zich in een vergevorderd stadium en zullen naar verwachting in de eerste helft van 2025 worden afgerond.

Overige wervingsinitiatieven

- Tijdens de GZB-dag in maart 2024 lag de nadruk op roeping, wat direct leidde tot een toename in sollicitanten en waardevolle oriënterende gesprekken.
- Initiatieven uit 2023 en 2024, zoals de wervende advertentiecampag-

ne ‘Verander je perspectief’ en de lancering van de ‘werken-bij-pagina’, hebben bijgedragen aan een grotere naamsbekendheid en meer interesse in zendingswerk.

- Daarnaast draagt de jaarlijkse Zend-mij bijeenkomst in het najaar, georganiseerd door HR, bij aan een grotere pool van potentiële zendingswerkers. Tijdens deze dag krijgen mensen die nadenken over roeping de kans om workshops te volgen, gezamenlijke informatiemomenten bij te wonen en de GZB beter te leren kennen. Dit initiatief heeft al concreet geleid tot wervingsgesprekken. HR zal deze bijeenkomst jaarlijks blijven organiseren in samenwerking met het opleidingsteam en teamleden van Team Buitenland.

We blijven bidden dat deze inspanningen in 2025 vruchten zullen afwerpen. Als organisatie blijven we ons gezamenlijk inzetten voor een groei in het aantal uitzendingen in de komende jaren.

Begeleiding

Het afgelopen jaar hebben we begeleiding gegeven in verschillende stadia van uitzendingen: de voorbereidende fase, de uitzending en de re-entry. Daarnaast hebben we intensiever contact met zendingswerkers in crisisgevoelige gebieden en met zendingswerkers die per-

soonlijke vraagstukken hebben waarin ze begeleiding wensten. Een deel van de begeleiding hebben we intern opgepakt en een deel van de begeleiding besteden we uit, aan: IntoMission, Intransit, Xpand, etc.

Binnen HR is het uitgangspunt de hulpvraag van de zendingswerkers en we monitoren het welzijn aan de hand van jaarlijkse evaluatiegesprekken die door de regiocoördinatoren worden gevoerd. HR heeft voor zichzelf als uitgangspunt meer proactief te willen handelen in plaats van reactief. Hier werken we onder andere aan door het kernproject membercare, wat verder uitgerold wordt in 2025.

Doorgaand Leren en Ontwikkelen

2024 markeerde de introductie van ons programma 'Doorgaand Leren en Ontwikkelen' (DLO). Voor het eerst hebben we een leeraanbod beschikbaar gesteld voor zowel kantoormedewerkers als zendingswerkers. Ondanks wat kinderziektes kijken we terug op inspirerende en waardevolle trainingen en sessies.

Ook in 2025 zullen alle medewerkers specifieke leerdoelen formuleren, gericht op persoonlijke en organisatorische groei. Deze doelen kunnen worden behaald via trainingen, intervisies, leergroepen of opleidingen binnen het DLO.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

In het najaar van 2024 hebben we voorbereidingen getroffen voor het periodiek medisch onderzoek in het voorjaar van 2025. Daarnaast blijft de dagelijkse lunchwandeling een geliefde gewoonte onder medewerkers. Dit bevordert niet alleen de gezondheid, maar versterkt ook de sociale banden binnen het GZB-team.

Een aandachtspunt voor de toekomst is het ARBO-technisch inrichten van werkplekken, vooral in het licht van de plannen voor het Huis van zending. Dit onderwerp willen we in de toekomst verder oppakken.

Ook werkdruk blijft naar aanleiding van de MTO-resultaten in 2023 en de overleggen met de OR een belangrijk aandachtspunt binnen HR. Er is specifiek aandacht aan besteed via het aanbod van Doorgaand Leren & Ontwikkelen, en het blijft een vast onderdeel van de jaar-gesprekken. Daarnaast worden voorbereidingen getroffen om beter inzicht te krijgen in de tijdsinvesteringen van collega's, zodat we gericht en effectief kunnen werken aan het verminderen van werkdruk.

In 2024 was één uitgezonden medewerker langdurig ziek. Het ziekteverzuim in 2024 onder zendingswerkers vanuit Ne-

derland en kantoormedewerkers was 1,6% en daarmee iets hoger dan in 2023 (0,8%). Deze ziektegevallen waren niet gerelateerd aan of veroorzaakt door de werkomstandigheden. Voor alle ziektegevallen is proactief begeleiding ingezet vanuit de arbodienst en/of een medisch adviseur ingezet om langdurig verzuim te voorkomen.

Overzicht medewerkers en vrijwilligers

Een groot deel van de zendingswerkers en kantoormedewerkers is als werknemer in dienst van de GZB. Daarnaast is de GZB betrokken bij uitzendingen waarbij de zendingswerkers in dienst zijn van een andere organisatie en zijn verschillende mensen op vrijwillige basis betrokken door middel van een korte termijn uitzending, als gastdocent, expert of bij het werk op kantoor.

Hieronder is een overzicht van het aantal werknemers opgenomen. Daarnaast is de GZB door middel van andere vormen van samenwerking verbonden met diverse uitzendingen en personen die bijdragen aan de missie van de GZB.

We zijn dankbaar dat er daarnaast ook in 2024 honderden vrijwilligers waren die zich landelijk of in plaatselijke gemeenten binnen zendingscommissies en thuisfrontcommissies hebben ingezet. Zij deden dit onder andere voor activiteiten als de GZB-dag, het schrij-

ONDERNEMINGSRAAD

De Ondernemingsraad (OR) van de GZB heeft ook in 2024 de belangen van de medewerkers in buiten- en binnenland behartigd en vergaderde daartoe regelmatig onderling en met de directeur-bestuurder.

De OR besteedde onder andere aandacht aan huis van zending, klachten- en meldregeling, jaarverslag 2023 en jaarplan 2025, werkdruk en membercare.

De OR vergaderde in 2024 zes keer met de directeur-bestuurder. Bij twee vergaderingen was een vertegenwoordiger van de Raad van Toezicht aanwezig.

De OR bestond in 2024 uit drie zendingswerkers in de kiesgroep Buitenland en twee kantoormedewerkers in de kiesgroep Binnenland. Vanaf 2025 zal de vertegenwoordiging veranderen naar twee zendingswerkers en drie kantoormedewerkers. Eind 2024 waren er verkiezingen waarmee de vacatures in de OR per begin 2025 zijn opgevuld door twee kantoor-medewerkers.

ven en verkopen van het GZB-dagboek
Een handvol koren en het organiseren
van zendingsactiviteiten op plaatselijk
niveau (in thuisfrontcommissies en zen-
dingscommissies).

In en uit dienst

In 2024 zijn verschillende zendingswen-
kers in en uit dienst getreden.

Teruggekeerd

- Ds. Rik en Caroline Mager, Rwanda
- Ds. Peter en Jeannette de Groot,
Zuid-Soedan
- Anne-Marie Kool, Kroatië
- Henk en Conny*, Noord-Afrika

Uitgezonden

- Ds. Jan en Wilma van Doleweerd,
Colombia
- Ds. Herman en Anneloes Meijer,
Costa Rica

In opleiding

- Gijsbert en Jenneke Wolvers,
Albanië

Op kantoor hebben we verschillende
nieuwe collega's verwelkomd. Tegelijk
hebben we van enkele collega's afscheid
genomen.

In dienst

- Wim van den Bos
- Minjam Buurkes
- Annemarie de Kleuver
- Marijke Koers
- Heleen Markus
- Heleen Reitsma
- Anneke Schaddelee
- André Walhout

Uit dienst

- Jaap Haasnoot
- Gijsbert Wolvers
- Kees Zeelenberg

	31-12-24	2024	31-12-23	2023
	Aantal	fte gem.	Aantal	fte gem.
Zendingswerkers (in dienst van de GZB)	40	27,3	44	32,6
Kantoormedewerkers	44	28,7	40	26,3
Totaal in dienst bij de GZB	84	56	84	58.9
		2024		2023
		aantal		aantal
Zendingswerkers (in dienst van andere organisaties)		8		8
Korte termijn uitzendingen		0		1
Gastdocenten en experts		5		4
Ondersteuning uitzendingen gemeenten		5		5
Kantoor - vrijwilligers		15		16

Zendingswerkers

per 31 december 2024

Land	Naam	Samenwerken- de organisatie
Azië		
Filipijnen	Iljo de Keijzer	OMF
Filipijnen	William en Monica Janssen	
Indonesië	Björn en Marlies*	
Indonesië	ds. Laurens Jan en Lourina Vogelaar	
Thailand	Sijmen en Annelies den Hartog	OMF
Thailand	Thomas en Cobi Roest	OMF
Zuidoost-Azië	Mirjam*	OMF
Zuidoost-Azië (vanuit NL)	ds. Daan van der Kraan	
Afrika		
DR Congo	Mark en Corine Godeschalk	
Namibië	ds. Joram en Daniëlle Oudshoorn	
Zimbabwe	ds. Willem-Henri en Ditteke den Hartog	
Latijns-Amerika		
Colombia/Cuba (vanuit NL)	ds. Peter Kleinbloesem	
Colombia (vanuit NL)	ds. Gernit Vreugdenhil	
Colombia	ds. Jan en Wilma van Doleweerd	
Costa Rica	ds. Herman en Anneloes Meijer	
Nicaragua	John en Marjan*	
Europa		
Albanië (vanuit NL)	Aad van der Maas	
Albanië	Johan en Willeke Vrij	
Albanië	Wilma de Vries	
Albanië	Gijsbert en Jenneke Wolvers (in opleiding)	
Bulgarije	Foka van de Beek	
Duitsland	Gernit en Jorine van Dijk	
Duitsland	Gerard en Janneke de Wit	
Frankrijk	ds. Geert en Florien Lustig	
Frankrijk	Harriëtte Smit	
Tsjechië	Leendert en Nelleke Wolters	

Land	Naam	Samenwerken- de organisatie
Midden-Oosten en Centraal-Azië		
Egypte	Willem-Jan de Wit	NEM
Egypte	Rob en Sijda Wesselink	
Israël	Corrie*	
Israël	Geert en Lianne de Korte	CIS
Libanon	Heleen Dandash-van den Berg	
Libanon	ds. Kees en Esther van der Knijff	Kerk in Actie
Libanon	ds. Wilbert en Rima van Saane	
Noord-Afrika (vanuit NL)	Henk*	
Noord-Afrika	Marieke*	Wycliffe
Centraal-Azië	Corina*	
Centraal-Azië	Simone*	

In 2024 verleende de GZB in overleg met de uitzendende gemeente dan wel binnen programma's steun of medewerking aan de volgende uitzendingen:

Land	Naam	Uitzendende gemeente
Spanje	Marloes en Felipe Galvez-Achterveld	Oene
Nepal	Anjan en Corine Knulst	Delft
Egypte	Martine*	Zeist
Zuidoost-Azië	Marco en Agnes*	Zeist
Centraal-Azië	Han en Wendy*	Wierden

Expertmissies en gastdocenten

Land	Naam
Turkije	Harriët*
Cuba / Nicaragua	ds. Ferdinand en Janny van den Bosch
Congo	Ineke van Rijssel
Namibië	Govert en Jolanda Voordendag
Peru	ds. Gernit Nijland
Peru	ds. Peter den Admirant
Nepal / India	ds. Jan Ouwehand
Nepal / India	Huib Cornielje

* Om veiligheidsredenen kunnen wij geen achternaam noemen.

9. Bestuur en organisatie

De GZB voldoet aan de geldende normen van de erkenningsregeling voor goede doelen en is daarom door het CBF aangemerkt als 'Erkend Goed Doel'. Eén van de normen in de erkenningsregeling is dat de functies 'besturen' en 'toezicht houden' zijn gescheiden.

In dit hoofdstuk leggen we uit hoe de governance bij de GZB is ingericht en in 2024 heeft gefunctioneerd. De verantwoordelijkheden, bevoegdheden en de onderlinge verhouding tussen de organen zijn formeel vastgelegd in de statuten en interne reglementen.

Daarnaast zijn in dit hoofdstuk enkele specifieke onderwerpen toegelicht, die verband houden met de governance:

- Bezoldigingsbeleid
- Keurmerken, externe gedragscodes en richtlijnen
- Fondsenwervingsmethodes
- Integriteit en klachtenprocedures
- Communicatie met belanghebbers
- Doelrealisatie

Vereniging

De GZB is een vereniging en kent statutair de volgende organen met bijbehorende bevoegdheden:

Orgaan	Bevoegdheid en verantwoordelijkheid
Algemene Vergadering	Benoemen bestuurder en leden Raad van Toezicht Goedkeuren jaarverslag en verlenen décharge
Raad van Toezicht	Toezicht houden vooraf en achteraf en adviseren
Directeur-bestuurder	Besturen

Algemene Vergadering

Op 6 juni 2024 kwam de Algemene Vergadering bijeen. In deze vergadering werd het jaarverslag inclusief de jaarrekening 2023 goedgekeurd. Daarnaast werden Herbert Bulten en Wijgert Gooijer herbenoemd als lid van de Raad van Toezicht.

In aansluiting daarop volgde een bezinningsbijeenkomst in samenwerking met HGJB en IZB met een bijdrage van Andries Knevel over 'Geloofsvoorbeelden'.

Raad van Toezicht

In hoofdstuk 10 is het verslag van de Raad van Toezicht opgenomen.

Directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het besturen van de GZB en is eveneens de wettelijk vertegenwoordiger van de vereniging.

In het kader van toezicht vooraf is voor verschillende besluiten vooraf goedkeuring van de Raad van Toezicht vereist.

Werkorganisatie

Vanuit het belang van verantwoorde en gedragen besluitvorming, is er een Management Team (MT). Het MT wordt gevormd door de teamleiders en de directeur-bestuurder. Uitgangspunt is dat binnen het MT alle besluiten van de directeur-bestuurder tot stand komen en dat het MT hiervoor samen met de directeur-bestuurder in de organisatie verantwoordelijkheid neemt. Het MT kwam in 2024 ca. eens per vier weken bijeen. In het functioneren van het MT wordt steeds voor ogen gehouden dat het eigenaarschap van het werk zoveel als mogelijk binnen de teams in werkorganisatie is belegd.

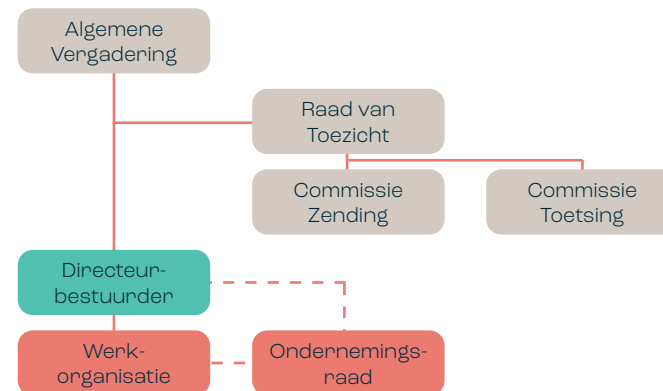
Evaluatie functioneren directeur-bestuurder

In 2024 heeft een functioneringsgesprek en halfjaar evaluatie door een afvaardiging van de Raad van Toezicht met de directeur-bestuurder plaatsgevonden.

Naam en (neven)functies directeur-bestuurder per 31 december 2024

Directeur-bestuurder	Nevenfuncties
Ir. Martijn van den Boogaart	• Lid bestuur Stichting Leerstoel 'De kerk in de context van islam' • Lid bestuur Stichting Centrum voor Israël-studies

Governance-structuur van de GZB:

Ondernemingsraad

Vanwege het aantal medewerkers heeft de GZB een ondernemingsraad (OR) met diverse wettelijke advies- en instemmingsrechten voor besluitvorming binnen de organisatie. De OR bestaat uit vijf leden, waarvan drie namens de uitgezonden medewerkers en twee namens de medewerkers in Nederland. Eén van de leden van de Raad van Toezicht woont periodiek de vergadering met de OR bij.

Bezoldigingsbeleid

Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht van de GZB worden niet bezoldigd; ook worden geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Zij ontvangen alleen een vergoeding van de gemaakte kosten en hebben de mogelijkheid om binnen de fiscale regeling voor vrijwilligersvergoedingen een vergoeding voor bestede tijd te ontvangen. In 2024 hebben zij van de mogelijkheid tot vergoeding voor bestede tijd geen gebruik gemaakt.

Directeur-bestuurder

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid vastgesteld. De hoogte van de directeursbeloning en van andere bezoldigingscomponenten zijn vastgelegd in de arbeidsovereenkomst met de directeur-bestuurder en zijn ontleend aan de Arbeidsvoorwaardenregeling van de Protestantse Kerk in Nederland.

Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2023.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de GZB de Regeling beloning directeurs van goede doelen organisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de GZB vond plaats door de Raad van Toezicht op advies van de Commissie Toetsing. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 410 punten met een maximaal jaarinkomen van € 129.292 (1 FTE/12 maanden).

Het voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directeur-bestuurder bedroeg in 2024 (1 FTE/12 maanden) € 104.541 (2023: € 94.600). Deze beloning bleef binnen het geldende maximum.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn van de directeur-bestuurder bleven met een bedrag van € 117.851 (2023: € 106.952) binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag van € 160.322 per jaar.

De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Medewerkers

Voor de beloning van medewerkers past de GZB de Arbeidsvoorwaardenregeling van de Protestantse Kerk in Nederland toe. De inschaling daarbinnen wordt gedaan op basis van een functiehuis, dat voor het laatst in 2023 is vastgesteld. Voor uitgezonden medewerkers geldt de Uitzendvoorwaardenregeling van de Protestantse Kerk in Nederland (faciliteeringsregeling).

Keurmerken, externe gedragscodes en richtlijnen

De GZB is door de Belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en door het CBF aangemerkt als 'Erkend Goed Doel'. Het CBF toetst jaarlijks of de GZB blijft voldoen aan de geldende 'Normen Erkenningregeling'. Op basis van de driejaarlijkse uitgebreidere hertoetsing eind 2022 heeft het CBF de Erkenning gecontinueerd.

De GZB is eveneens lid van branche-

organisatie Goede Doelen Nederland en onderschrijft daarmee de volgende codes en richtlijnen:

- Regeling beloning directeuren goeddoelenorganisaties
- Code Postfilter, onderdeel van de Reclamecode
- Code Telemarketing, onderdeel van de Reclamecode
- Handreiking 'Hoe te komen tot verantwoorde fondsenwerving'
- Handreiking Financieel Beheer
- Gedragscode wervingsrooster

Fondsenwervingsmethoden

De GZB maakt vooral gebruik van de onderstaande methoden voor het verwerven van fondsen:

- Collecten, acties en giften via diaconieën, zendingscommissies en thuisfrontcommissies van de betrokken kerkelijke gemeenten
- Contributie- en direct mailing aan leden en overige betrokken particulieren
- Telemarketingcampagnes, gericht op leden en overige betrokken particulieren
- Verwerven van nieuwe donateurs en/of Zendingsmaatjes door middel van het label Zendingsmaatje of door middel van de inzet van thuisfrontcommissies bij nieuwe uitzendingen
- Online fondsenwerving, onder andere door middel van digitale nieuwsbrieven en sociale media

- Nalatenschappen
- Verkoop van producten, voornamelijk het GZB-dagboek Een handvol koren, dat vooral via zendingscommissies en diaconieën wordt verkocht
- Fondsaanvragen bij vermogensfondsen en andere fondsenwervende organisaties
- Collecten en acties via scholen

Bij het gebruik van deze methoden wordt in overeenstemming met de hiervoor genoemde gedragscodes en richtlijnen gewerkt. Bij wijzigingen hierin wordt zo nodig advies ingewonnen met het oog op een correcte toepassing hiervan.

Integriteit en klachtenprocedures

Integriteitsbeleid

Onder het hoofdstuk Risicobeheersing is reeds vermeld dat integriteit voor de GZB belangrijk is. Het integriteitsbeleid bij de GZB bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een gedragscode voor alle medewerkers en anderen die namens de GZB reizen. Hierin is expliciet verwoord dat signalen van ongewenst gedrag zowel intern bij de GZB (bij een leidinggevende of de vertrouwenspersoon) als bij GZB-partners in het buitenland moeten worden gemeld, zodat deze kunnen worden opgevolgd.

- Een meldregeling voor misstanden en grensoverschrijdend gedrag.
- Regeling vertrouwenspersoon.
- Een meldpunt op de website. Alle belanghebbenden kunnen hier het beleid raadplegen en een melding doen. Deze informatie is eveneens op de Engelstalige website beschikbaar.

Meldingen integriteitsschendingen

In 2024 zijn geen integriteitsschendingen gemeld.

Reflectie integriteitsbeleid

Het integriteitsbeleid wordt tijdens werving en inwerken van nieuwe medewerkers en vrijwilligers besproken. In 2024 is een herziening van het beleid rondom misstanden en grensoverschrijdend gedrag afgerond en geïmplementeerd. In 2025 zullen verdere communicatie-momenten hierover met medewerkers en partners worden gehouden.

Interne en externe klachtenprocedure

De GZB heeft een interne klachtenprocedure. Belanghebbenden kunnen deze op de website raadplegen en kunnen daar lezen hoe een klacht ingediend en behandeld wordt.

Voor de situatie dat de interne klachtenprocedure voor de klager niet volstaat, kan gebruik gemaakt worden van

worden van de Externe Klachtencommissie', die samen met HGJB, IZB en De Herberg is ingesteld. Ook de procedure en meldpunt hiervoor is op de website te vinden.

In 2024 zijn zes klachten/opmerkingen betreffende de inhoud en opmaak van het GZB-dagboek Een handvol koren ontvangen (vijf betreffend editie 2024 en één betreffend editie 2025). Deze zijn met een reactie aan de indieners behandeld. Daarnaast zijn vier klachten naar aanleiding van postverzending ontvangen en beantwoord.

Bij de externe klachtencommissie zijn in 2024 geen klachten ingediend.

Optimale relaties met belanghebbenden

De belanghebbenden zijn te onderscheiden in verschillende groepen, waarmee door middel van eigen informatiekanalen en ontmoetingen de relatie wordt onderhouden:

- Kerkenraden, diaconieën, zendingscommissies, thuisfrontcommissies en predikanten als vertegenwoordigers van betrokken kerkelijke gemeenten in Nederland
- Leden, Zendingsmaatjes en donateurs, die op persoonlijke titel verbonden zijn met de GZB
- Jongeren als specifieke doelgroep
- (School)kinderen als specifieke doelgroep

- Andere fondsenwervende organisaties en fondsen/stichtingen die financiële steun verlenen
- Partnerkerken en -organisaties in het buitenland, waarmee oecumenische relaties worden onderhouden en/of in programma's wordt samengewerkt
- Protestantse Kerk in Nederland en diverse bonden (onder andere IZB en HGJB) en organisaties waarmee in Nederland wordt samengewerkt
- Kantoormedewerkers en zendingswerkers, leden van de Raad van Toezicht en adviescommissies en vrijwilligers

Onder meer de relatiebeheerders, regiocoördinatoren en de directeur-bestuurder onderhouden de relaties met kerkelijke gemeenten in Nederland, partnerkerken en -organisaties in het buitenland en in Nederland. Daarnaast worden onder meer de volgende communicatiemiddelen ingezet voor het optimaal informeren van de externe belanghebbenden:

- Het magazine Alle Volken
- De website en sociale media-kanalen
- Digitale nieuwsbrieven per doelgroep
- Programma-nieuwsbrieven
- Persberichten in landelijke bladen en kerkbladen
- Jaarverslag

Door een sociaal intranet blijven kantoormedewerkers, zendingswerkers, leden van de Raad van Toezicht en vrijwilligers op de hoogte van actuele ontwikkelen, naast fysieke en digitale ontmoetingen.

Voor alle genoemde kanalen staat de GZB open voor reacties en feedback op basis waarvan de kwaliteit verbeterd kan worden.

Doelrealisatie

Deze paragraaf geeft inzicht in de wijze waarop gewenste resultaten volgens het beleidsplan vertaald worden naar concrete programma's en hoe de voortgang vervolgens wordt gevolgd.

Gewenste resultaten

In het beleidsplan worden voor een periode van vijf jaar op hoofdlijnen de doelstellingen vastgelegd.

In programma's met partnerkerken in verschillende landen wordt deze doelen concreter ingevuld, in aansluiting bij de mogelijkheden die de specifieke context van het land en de partner daarvoor bieden.

Totstandkoming van programma's en monitoring en evaluatie van te behalen resultaten

Programma's in het buitenland functioneren binnen een systeem van Planning, Monitoring en Evaluatie (PME).

Essentieel is de afstemming op de doelstellingen en strategische keuzes uit het beleidsplan. Dit gebeurt in verschillende stappen:

- Per land of regio wordt in overleg met de verschillende partners een programmaplan opgesteld, met meerjarige doelen gericht op de context van het betreffende land. Dit plan wordt binnen de GZB intercollegiaal getoetst op basis van het beleidsplan.
- Na goedkeuring van het programmaplan kunnen aanvragen voor projecten en uitzendingen inhoudelijk worden goedgekeurd als deze bijdragen aan het realiseren van de doelen binnen het programma.

De programmaleider is verantwoordelijk voor de besturing van een programma en bezoekt daartoe met regelmaat de samenwerkingspartners binnen een programma. Tijdens deze bezoeken, maar ook in de verslagen van de partners wordt de realisatie van de projecten in het licht van de bijdrage aan de afgesproken programmadoelen getoetst.

Partnerkerken en -organisaties rapporteren na afloop van een project of in geval van doorlopende projecten per half jaar over inhoudelijke en financiële voortgang van de projecten. Uitgezonden medewerkers leggen voor

hun inhoudelijke werk eveneens verantwoording af aan de programmaleider.

De regiocoördinator is verantwoordelijk voor het strategisch beleid in de regio, het beheer van de relatie met partnerkerken. Eveneens is hij als direct leidinggevende van de zendingswerkers in zijn regio verantwoordelijk voor hun welzijn. Hij bezoekt minimaal eens per twee jaar tijdens een veldbezoek zowel de partnerkerken als de zendingswerkers en evalueert het welzijn van hen op de plaats waar zij wonen en werken, ook in relatie tot de partnerkerk waarmee de wordt samengewerkt.

Jaarlijks worden de lopende programma's geëvalueerd. Deze evaluatie dient als basis voor het nieuwe jaarplan en eveneens voor het jaarverslag. De directeur-bestuurder informeert per vergadering de Raad van Toezicht door middel van een directieverslag, aangevuld met financiële informatie per kwartaal.

Omdat het programmatisch werken inmiddels enkele jaren functioneert, wordt momenteel gezocht naar goede methoden om de impact over meerdere jaren goed in beeld te brengen. Hoewel zendingswerk primair het werk is van Gods Geest, zoekt de GZB toch wegen om iets van de vrucht van het zendingswerk inzichtelijk te maken, om hiervan

te leren en dit ook te delen met gemeenten in Nederland.

In hoofdstuk 4 Kernactiviteiten zijn de belangrijkste resultaten in 2024 beschreven.

10. Raad van Toezicht

Vergaderingen

De Raad van Toezicht en vergaderde in 2024 zes keer.

De vergaderingen vonden plaats in aanwezigheid van de directeur-bestuurder. De besproken onderwerpen in 2024 waren onder andere:

- De besluitvorming betreffende de kaders voor het gezamenlijke Huis van zending in samenwerking met de IZB en de voortgang van dit project
- Het beoordelen en goedkeuren van het jaarverslag en de jaarrekening 2023
- De uitvoering en voortgang van het jaarplan 2024
- De goedkeuring van het jaarplan en de begroting 2025
- De financiële ontwikkelingen in meerjarenperspectief
- Het rooster van aftreden en (her) benoemingen
- Het halfjaar- en jaargesprek met de directeur-bestuurder
- De jaarlijkse update van de risico-analyse

Evaluatie functioneren Raad van Toezicht

De geplande heidag waarin de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht een plek zou krijgen, is uitgesteld naar 2025.

Advisering aan de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht

Er zijn twee commissies actief voor de advisering van de Raad van Toezicht:

Commissie Zending

In de Commissie Zending participeren drie leden van de Raad van Toezicht, twee zendingswerkers en één extern lid. De commissie wordt ondersteund vanuit de werkorganisatie. Daarnaast worden regelmatig externe deskundigen geraadpleegd afhankelijk van de beleidsthema's die aan de orde zijn. De commissie adviseert de Raad van Toezicht over missiologische en beleidsinhoudelijke thema's en funktioneert tevens als klankbord voor de werkorganisatie. De commissie heeft in 2024 vier keer vergaderd. Besproken onderwerpen waren onder andere: Huis van zending, de organisatie van het leren over strategische thema's en gelijkwaardig partnerschap. Daarnaast schreef de commissie twee artikelen voor de kennisbank op de GZB-website: over de identiteit van de GZB en 'Gaan om te leren', over Kerst als bron en model voor zending.

Commissie Toetsing

Deze commissie heeft als doel de advisering van de Raad van Toezicht op financieel en organisatorisch gebied. In de commissie participeren twee leden van de Raad van Toezicht en drie exter-

Van de Raad van Toezicht

In 2024 werd verder uitvoering gegeven aan het meerjarenbeleidsplan 'Groeien in verbinding'. Het jaarthema 'Ga! Iedereen is geroepen' is een urgent thema. Zoals u in het jaarverslag kunt lezen is de GZB dringend op zoek naar nieuwe mensen die uitgezonden willen worden voor de vacatures die er zijn. U kunt in hoofdstuk 4 lezen over diverse initiatieven die zijn genomen en de voortgang in 2024. Om het werk te kunnen blijven doen is een groei van de inkomsten nodig, ook om in de stijgende kosten van de uitvoering te kunnen voorzien.

Wij hebben op verschillende momenten met de directeur, het MT en andere medewerkers gesproken over deze uitdagingen, de voortgang van de uitvoering, het blijven investeren in de HR-organisatie, en de doelstelling om het aantal uitzendingen op peil te houden. Ook dit jaar dienden zich nieuwe zendingswerkers aan en mogelijkheden om het werk van de GZB uit te breiden. Vanwege het vele dat de aandacht van de organisatie nodig had en ook van ons als RvT hebben we besloten om onze jaarlijkse zelfevaluatie eerst weer in 2025 te houden.

We zijn als Raad verheugd dat de GZB met vele (kerkelijke) organisaties nauw samenwerkt en veelal die samenwerking van jaar op jaar intensiever wordt ten bate van missie wereldwijd en ook in Nederland. De voortgang in de samenwerking met de IZB om te komen tot een gezamenlijk Huis van zending laten zien hoezeer zending wereldwijd en in Nederland bij elkaar horen. Op verschillende momenten hebben we hier als Raad over gesproken.

De ledenvergadering stemde in met de herbenoeming van Herbert Bulten en Wijgert Gooijer en daar zijn we ook als RvT dankbaar voor.

We zijn heel dankbaar voor het werk dat is en wordt verzet door onze medewerkers en vrijwilligers, in buiten- en binnenland. Er is veel te doen, veel mogelijk in Gods Koninkrijk – niet door onze kracht maar door het werk van de Heilige Geest. We zijn onze Heere God dankbaar voor alle gemeenten en gemeenteleden die ons werk steunen op vele manieren, in gebed en in het financieel mogelijk maken van het werk

Arnold Heij,
voorzitter van de Raad van Toezicht

ne deskundigen. De commissie heeft in 2024 zes keer vergaderd en heeft daarbij de Raad van Toezicht onder andere op de volgende onderwerpen geadviseerd:

- Het jaarverslag en de jaarrekening 2023
- De kaders voor het Huis van zending in samenwerking met de IZB
- De risicoanalyse en geïmplementeerde maatregelen
- Begroting en jaarplan 2025, inclusief de meerjarenbegroting en fondsenwervingsstrategie

Namen en (neven)functies Raad van Toezicht per 31 december 2024

Leden Raad van Toezicht	Sinds	Niet herkiesbaar	Maatschappelijke (neven)functies
Arnold Heij RA (voorzitter)	2015	2027	• Partner accountantskantoor
mr. Wijgent Gooljen (secretaris)	2020	2032	• General Counsel Agrifirm • Bestuurslid Hervormd-Diaconale Stichting Vrienden van Voor Anker te Huizen • Bestuurslid Hervormde Stichting voor Huisvesting van Senioren te Huizen
Herbert Bulten	2020	2032	• Directeur Stichting Steun Messiasbelijdende Joden (parttime) • Lid Raad van Toezicht CNS Putten
Leny Middelkoop-Poot	2021	2033	• Docent en examiner verpleegkunde en studentencoach
Thea de Mots	2021	2033	• Senior onderwijsadviseur en (team)coach bij Driestar onderwijsadvies • Schuldhulpmaatje
ds. Bert-Jan Mouw	2022	2034	• Gemeentepredikant
ds. Wim Polinder	2014	2026*	• Gemeentepredikant

* Ds. Polinder heeft aangegeven zijn lidmaatschap per 2025 te willen beëindigen. Daarom zullen we bij de Algemene Vergadering in 2025 met een voordracht voor een nieuw lid komen.

11. Financiën

In dit hoofdstuk worden de financiële resultaten 2024 en het vermogens- en beleggingsbeleid besproken. De financiën zijn een weerslag van de activiteiten in het jaar 2024 die naast het bestaande werk in buitenland en binnenland te maken hadden met het realiseren van strategische thema's uit het beleidsplan. De belangrijkste onderdelen die financiële implicaties hebben, zijn:

- Het behoud van koopkracht van de programma-activiteiten
- Het op peil houden van de uitgaven
- Gerichte investeringen op strategische beleidsthema's.

Rekening houdend met de aanzienlijke inflatiecijfers vanaf 2022 betekent dit dat de bestedingen in de beleidsperiode fors toenemen. Tegelijk zien we dat de baten zich al jarenlang, ook in 2024, op een stabiel niveau bevinden. Dat stemt dankbaar, maar betekent ook dat we bij stijgende (salaris)kosten van onze activiteiten het aantal uitzendingen op lange termijn niet op peil kunnen houden. Eveneens staat door ontwikkelingen als afnemend kerkbezoek en een afnemend ledenbestand ook het bestaande baten-niveau onder druk. Het is daarom nodig dat de baten structureel stijgen om de ambities waar te kunnen maken. In 2024 is geïnvesteerd in de fondsenwervingscapaciteit en een fondsenwervingsstrategie voor het

verhogen van de fondsenwerving vanaf 2025.

Toelichting financiële resultaten

De staat van baten en lasten over 2024 sluit met een negatief saldo van € 0,9 miljoen. De begroting 2024 was opgesteld met een negatief saldo van € 1,3 miljoen. Het saldo van baten en lasten is daarmee ruim € 0,4 miljoen minder negatief dan begroot, voornamelijk vanwege de volgende ontwikkelingen:

- Baten € 0,1 miljoen lager. Enerzijds waren de bijdragen vanuit gemeenten en particulier hoger, anderzijds bleven de inkomsten uit nalatenschappen achter.
- Lasten per saldo € 0,1 miljoen lager.

- Financiële baten en lasten € 0,4 miljoen hoger, vanwege een zeer goed rendement op de beleggingen.

Hieronder worden de baten en lasten toegelicht ten opzichte van de begroting (bedragen x € 1.000). Ten behoeve van de analyse is gekozen voor een andere verdeling van de inkomstencategorieën dan in de staat van baten en lasten.

Toelichting baten

- a. De baten van particulieren zijn 4% hoger dan begroot. Het aantal gevers daalde wel met 3%, voornamelijk in de categorie oudere gevers. Daartegenover staat dat we één grote gift ontvingen en de gemiddelde giftgrootte steeg.

Baten	Totaal 2024	Begroting	Afwijking
a. Particulieren - contributies en giften	1.976	1.900	76
b. Particulieren - nalatenschappen	528	800	-272
c. Kerken - collecten en giften	2.758	2.550	208
d. Thuisfrontcommissies	992	950	42
e. Noodhulpacties	156	150	6
f. Fondsenwervende organisaties	238	300	-62
g. Fondsen, bedrijven, scholen	582	625	-43
Som van de geworven baten	7.230	7.275	-45
h. Baten uit verkopen	259	275	-16
Som van de baten	7.489	7.550	-61
i. Financiële baten en lasten	451	100	351

- b. De baten uit nalatenschappen zijn in 2024 lager dan de begroting, die is gebaseerd op het meerjaren-gemiddelde over 10 jaar.
- c. De bijdragen uit gemeenten zijn 8% hoger dan begroot, vooral vanwege hogere bijdragen voor het zendingswerk. De bijdragen voor Project 10:27 zijn enigszins lager dan begroot. Het aantal gemeenten dat bijdroeg, daalde wel ten opzichte van 2023 met 7,5%, vooral omdat toen ook veel gemeenten aan noodhulp bijdroegen.
- d. De inkomsten van TFC's zijn op basis van het aantal uitzendingen redelijk goed vooraf in te schatten en zijn in 2024 in lijn met de begroting.
- e. De inkomsten noodhulp in 2024 betreffen vooral de actie naar aanleiding van de onrust in Libanon in het najaar.
- f. De baten fondsenwervende organisaties zijn lager dan begroot en betreffen o.a. EO Metterdaad, HGJB (diaconaal project) en de Bond van Hervormde Zondagsscholen.
- g. De bijdragen van fondsen, bedrijven en scholen waren enigszins lager dan begroot. Daarbinnen werd van bedrijven meer en van fondsen minder ontvangen dan begroot. Wel resulteerde de inspanning van een fondsenwerfer gericht op grote gevers in een substantiële particuliere gift (categorie a).

- h. De baten uit verkopen zijn lager uitgekomen dan begroot, vooral omdat het verwachte aantal te verkopen GZB-dagboekjes niet volledig is gerealiseerd.
- i. De beleggingsportefeuille, die in het voorgaande jaar is opgebouwd, heeft in 2024 een hoog rendement opgebracht. Hierdoor zijn de financiële baten aanzienlijk hoger dan begroot. Een nadere analyse is onder de paragraaf 'Beleggingsbeleid' opgenomen.

Toelichting lasten en kengetallen

- a. Vanwege het niet volledig invullen van de vacatures, zijn de lasten van uitzendingen lager dan begroot. Deze daling werd voor een deel ongedaan gemaakt door een hoger dan verwachte salarisstijging in de Arbeidsvoorwaardenregeling van de PKN die we hanteren voor medewerkers in Nederland.
- b. De bestedingen programma's en projecten zijn in lijn met de begroting. Op programmaniveau was soms wel sprake van extra bestedingen vanwege beschikbare extra fondsenwervingsacties of juist lagere bestedingen ten opzichte van de begroting.
- c. In 2024 is meer besteed aan noodhulp dan begroot, vooral vanuit de nog beschikbare fondsen uit noodhulpactie voorgaande jaren.

Lasten	Totaal 2024	Begroting	Afwijking
a. Uitzendingen	3.121	3.321	-200
b. Programma's en projecten	3.124	3.032	92
c. Noodhulp	521	405	116
d. Bewustwording	947	984	-37
e. Besteed aan de doelstelling (a t/m d)	7.713	7.742	-29
f. Wervingskosten	649	698	-49
g. Beheer en administratie	485	480	5
Som van de lasten	8.847	8.920	-73

Kengetallen - meerjarenoverzicht	2024 %	2023 %	2022 %	2021 %	2020 %
e. Doelbestedingen (t.o.v. baten)	103,0	91,3	93,0	73,2	84,8
e. Doelbestedingen (t.o.v. lasten)	87,2	88,2	87,9	86,6	85,8
f. Wervingskosten (t.o.v. geworden baten)	9,0	7,1	7,2	5,9	7,2
g. Beheer en administratie (t.o.v. lasten)	5,5	5,3	5,6	6,7	7,2

- d. t/m g. De bestedingen aan bewustwording, wervingskosten en beheer en administratie betreffen voor een groot deel (ca. 67%) personeelskosten. Vooral vanwege een hoger dan verwachte salarisstijging zoals hierboven beschreven waren de personeelskosten in 2024 hoger dan begroot. Daarentegen waren de bestedingen voor Relatiebeheer, Communicatie en Fondsenwerving lager dan begroot, onder andere door de wijzi-

ging van het aantal oplages van het blad Alle Volken naar drie per jaar. De kengetallen bewegen zich binnen de bandbreedte van de afgelopen jaren en voldoen aan de intern vastgestelde normen.

Beleid eigen vermogen (reserves en fondsen)

Het saldo van de continuïteitsreserve is eind 2024 ca. € 2,9 miljoen en bevindt zich daarmee binnen de bandbreedte van de intern vastgestelde norm (€ 2,9

Meerjarenoverzicht baten

Baten (x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Baten - basis	6.380	7.142	6.773	7.528	7.243
Baten - nalatenschappen	950	1.357	881	487	535
Baten - noodhulp	566	29	96	452	158
Baten - totaal	7.896	8.528	7.750	8.467	7.936
Verandering (%)	3%	8%	-9%	9%	-6%
3-jaars gemiddelde	7.910	8.024	8.058	8.248	8.048
Aantal gemeenten	464	445	447	465	430
Gem. bijdrage (€)	6.775	6.697	6.984	7.281	7.607
Verandering gem. bijdrage	-12%	-1%	4%	4%	5%
3-jaars gemiddelde	7.361	7.071	6.819	6.987	7.286
Aantal leden/donateurs	26.894	24.386	24.446	22.292	22.383
Verandering aantal leden/donateurs	0%	-9%	0%	-9%	-0%
Gem. bijdrage (€)	100	129	99	106	109
Verandering gem. bijdrage	11%	29%	-23%	12%	5%
3-jaars gemiddelde	90	106	109	110	105

miljoen plus of min € 0,3 miljoen).

De bestemmingsreserve noodhulp dient om, in lijn met het meerjarenbeleidsplan, snel actie te kunnen ondernemen richting partnerorganisaties indien zich noodsituaties voordoen.

De bestemmingsreserves betreffen voor een deel een investeringsfonds

voor projecten en innovaties in de nieuwe beleidsperiode en daarnaast een reserve voor de financiering van (extra) uitzendingen in de komende jaren. Deze zijn gevormd in of na jaren van onvoorzien exploitatie-overschotten.

De bestemmingsreserve koersrisico's beleggingen heeft als doel om onvoorzien schommelingen in de continuïteits-

reserve als gevolg van goede of slechte beleggingsresultaten te voorkomen. Jaarlijks wordt het verschil tussen het gerealiseerde rendement ten opzichte van het prognoserendement toegevoegd dan wel onttrokken. Deze reserve mag zich bewegen van minimaal € 0,1 miljoen tot maximaal € 0,5 miljoen. De stand eind 2024 was € 155.000.

Bestemde giften die nog niet in het boekjaar konden worden besteed, worden opgenomen in de bestemmingsfondsen. De besteding van de fondsen vindt zo mogelijk binnen één jaar plaats, behalve als in het kader van noodhulpacties een deel van de fondsen wordt gebruikt voor wederopbouw.

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is in het bestuursreglement op hoofdlijnen geformuleerd en in het beleggingsbeleid nader uitgewerkt.

In 2022 is het huidige beleggingsbeleid vastgesteld. Met het beleggingsbeleid wil de GZB:

- Op een verantwoorde en duurzame manier omgaan met de toevertrouwde middelen. De criteria hiervoor zijn ontleend aan de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen Nederland en de Richtlijn beleggingen Protestantse Kerk in Nederland (maart 2021).

- Voldoende rendement genereren om daarmee de missie te ondersteunen.
- Ruimte hebben voor missie-gerelateerde beleggingen.
- Liquide middelen en spaartegoeden/deposito's alleen aanhouden bij Nederlandse banken onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Beleggingsportefeuille (middel)lange horizon

Het vermogen dat voor (middel)lange termijn (meer dan 2 jaar) beschikbaar is bedraagt € 3,5 miljoen en was in 2024 ondergebracht in een fondsen-portefeuille bij Rabobank Institutioneel Vermogensbeheer (RIV) met een neutraal beleggingsprofiel. De samenstelling van de portefeuille was 40-60% aandelen, 40-60% obligaties en 0-20% liquiditeiten. Binnen deze portefeuille wordt invulling gegeven aan zowel het doel om rendement te genereren voor de missie als de geformuleerde duurzaamheidscriteria.

Het duurzaamheidsbeleid bij RIV kent de volgende pijlers:

1. Carbonreductie; de carbonintensiteit binnen de beleggingsfondsen van RIV is minimaal 30% lager dan de benchmark.
2. Uitsluitingen voor controversiële wapens, tabak, thermische kolen, teerzanden en global impact over-

- treiders.
3. Stemmen en dialoog; RIV voert actief 'engagement' (inmenging als aandeelhouder) uit op onderwerpen als minder plastic, diversiteit, biodiversiteit, klimaatverandering en energietransitie.
 4. Inzet op duurzame thema's al duurzame energie, gezonde leefstijl en circulaire economie.
 5. Assortiment met duurzame fondsen met een eigen ESG beleid, dat zich onder andere vertaalt in meer uitsluitingen.

De beleggingsfondsen in de portefeuille van de GZB voldoen alle aan art. 8 SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation). Daarmee kwalificeren deze fondsen zich als fonds waarbij de focus ligt op een financieel rendement maar duurzame kenmerken zijn meegenomen in de fondsstrategie.

Bovendien bestaat de portefeuille voor tenminste 20% uit duurzame beleggingen. Dit zijn beleggingen die bijdragen aan duurzame doelen en/of carbon-reductie als doelstelling hebben. Ook brengen deze beleggingen geen schade toe aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

De resultaten worden periodiek gerapporteerd en jaarlijks vindt een evaluatiegesprek met RIV plaats.

In 2024 is besloten het betalingsverkeer onder te brengen bij ABN AMRO, voornamelijk omdat deze bank ons beter kan ondersteunen bij buitenlandse betalingen. Onderdeel van de afspraken met ABN AMRO is dat ook de beleggingsportefeuille bij deze bank zal worden ondergebracht.

Per eind 2024 is van de portefeuille bij Rabobank reeds 50% te gelde gemaakt en overgeheveld naar ABN AMRO. Begin 2025 zal de portefeuille bij ABN AMRO worden opgebouwd voor € 1,75 miljoen, waarna later in het jaar het resterende deel zal volgen.

De op te bouwen portefeuille bij ABN AMRO valt binnen de definities van deze bank binnen het profiel gematigd offensief. Binnen dit profiel is een zogenaamd speciaal mandaat afgesproken met als samenstelling 35-65% aandelen, 35-60% obligaties en 1-30% liquiditeiten.

Het van toepassing zijnde duurzaamheidsprofiel van de portefeuille is ESG Gevorderden. In dit profiel wordt geïnvesteerd in bedrijven en overheden die voorlopen op het gebied van verduurzaming. Verder worden in dit profiel beleggingen uitgesloten in onder andere tabaksproducenten, controversiële wapens, thermische koolmijnbouw, gokbedrijven en cannabis productie. De beleggingsportefeuille moet voor minimaal 90% aan deze criteria voldoen. Het

Resultaat spaar- en beleggingsvormen (x € 1.000)

	2024	2023	2022	2021	2020
Couponrente en dividend	103	81	203	201	201
Koersresultaat	341	169	0	0	0
Bruto beleggingsresultaat	444	250	203	201	201
Kosten beleggingen	-21	-27	-3	-3	-3
Netto beleggingsresultaat	423	223	200	198	198
<i>Aanwending beleggingsresultaat</i>					
Bijdrage aan exploitatie	423	68	200	198	198
Toevoeging reserve koersrisico's	0	155	0	0	0
	423	223	200	198	198
Waarde beleggingen (1 jan)	4.225	3.176	3.176	3.176	3.176
Waarde beleggingen (31 dec)	2.247	4.225	3.176	3.176	3.176
Rendement beleggingen	13,1%	6,0%	6,3%	6,2%	6,2%
Gemiddeld rendement 5 jaar	7,6%				
Netto resultaat liquide middelen	18	29	-10	-6	-1
Netto resultaat materiële vaste activa ter belegging	9	9	8	8	8

is mogelijk dat tot 10% van de beleggingen niet aan deze criteria voldoen.

Belegging vermogen met korte/middel-lange horizon

Het vermogen dat op de korte termijn (per direct tot binnen 2 jaar) beschikbaar moet kunnen zijn voor de bedrijfsvoering is als volgt belegd:

- Participatie Oikocredit (€ 0,5 miljoen, tegen 0,5% per jaar)
- Deposito's Van Lanschot (€ 0,2 miljoen, tegen 4,5% per jaar)
- Spaar- en rekening-couranttegoeden Rabobank, ING en ABN Amro

12. Vooruitblik 2025

Jaarthema 2025: Ga! Iedereen is geroepen & Deel je leven

Voor 2025 hebben we ervoor gekozen om het jaarthema 'Ga, iedereen is geroepen' door te laten lopen tot en met de zomer van 2025. Wel geven we er vanaf de GZB-dag een ander accent aan: 'Deel je leven'. Daarbij vragen we aandacht voor het 'zijns-aspect' van zending: het Evangelie kan alleen mensen bereiken als je bij die mensen bent, hun leven deelt.

2025 zal ook in het teken staan van de voorbereiding van het jubileumjaar 2026. Omdat de GZB op 6 februari 2026 precies 125 jaar bestaat, starten we al in het najaar van 2025 met de aankondiging en eerste activiteiten van het thema van het jubileumjaar 'Hou vol! God is trouw'.

Doelstellingen en prioriteiten in Nederland

De doelstellingen voor de implementatie van het beleidsplan sluiten ook in 2025 aan bij de jaarthema's:

1. We zorgen ervoor dat verbeterprojecten rond roeping, werving en selectie worden afgerond en dat de effecten ervan voelbaar zijn bij onze partners en achterban.
2. We zorgen met gemeenten en partners voor zes nieuwe uitzendingen.
3. We zorgen ervoor dat we samen met de gemeenten en gemeentelieden in onze achterban een trend-

breuk realiseren in fondswerving. Dat doen we met creativiteit en enthousiasme.

4. We zetten een inspirerend programma op voor ons jubileumjaar in 2026 en lanceren dat na de zomer van 2025.
5. We werken actief samen met de IZB, in het bijzonder de uitwerking van de plannen voor het Huis van zending.

Prioriteiten buitenland in 2025

In het bovenstaande hebben we aangegeven welke projecten we uitvoeren voor de veranderingsagenda die wordt ingegeven door de strategische thema's uit het beleidsplan. Maar feitelijk vormen die projecten maar een heel beperkt deel van ons werk (in geld iets meer dan 5%). Het grootste deel van ons werk én van de begroting wordt gevormd door het reguliere werk in binnen- en buitenland met partners en gemeenten.

Voor het werk in het buitenland zijn ook in 2025 de belangrijkste aandachtspunten per regio:

- **Oostelijk Afrika:** Uitwerken van nieuwe vierjarige programma's met partners in Zuid-Soedan, DR Congo, Zuid-Soedan en Kenia.
- **Zuidelijk Afrika:** Uitwerken van nieuwe programma's met partners in Malawi en Namibië. Uitzenden en begeleiden van nieuwe zendingswer-

kers in Malawi. Afbouwen werk bij één van de partners in Mozambique.

- **Centraal-Azië:** Uitbouwen theologisch thuisonderwijs (TEE) op het gebied van christen zijn in het dagelijks leven en zoeken naar mogelijkheden voor zendingswerkers om de kerk met diaconale activiteiten te helpen.
- **Europa:** Begeleiding van terugkeer en uitzending van zendingswerkers. Afronden programma-ontwikkeling in Duitsland, Frankrijk en Tsjechië.
- **Latijns-Amerika:** Begeleiden transitie uitzendingen Nicaragua en Cuba. Vernieuwing programma's in Colombia, Nicaragua, Costa Rica, Peru.
- **Midden-Oosten:** Nieuwe regiocoördinator. Present zijn bij partners in door oorlogen zwaar getroffen regio.
- **Azië:** Versterken en uitbreiden van lopende programma's. Pilots met nieuwe vormen van uitzenden, expert-missies en verkenning nieuwe vacatures.

Begroting 2025

In de vergadering van de Raad van Toezicht van december 2024 is de begroting van 2025 goedgekeurd. Daarin is voor € 9,3 miljoen aan bestedingen opgenomen. Daarvan financieren we € 8,1 miljoen uit inkomsten en € 1,2 miljoen vanuit reserves uit afgelopen jaren en fondsen.

De inkomsten van de GZB zijn de afgelopen 20 jaar gemiddeld genomen stabiel gebleven, namelijk rond de 8 miljoen euro per jaar. Dat is iets om dankbaar voor te zijn in een krimpende kerk; de Protestantse Kerk in Nederland is de afgelopen 20 jaar in aantal leden gehalveerd en dat is ook onze achterban-gemeenten niet voorbijgegaan. Het gelijk blijven van de inkomsten is vrucht van het vele dat er in die jaren is ontwikkeld.

Tegelijk is de realiteit wel dat door de inflatie onze 'koopkracht' als organisatie feitelijk is gedaald. Dat merken we bijvoorbeeld aan het feit dat we met hetzelfde geld nu minder uitzendingen kunnen doen. Terwijl onze doelstelling is om het aantal uitzendingen op het peil van 2023 (totaal 46 uitzendingen) te houden en de budgetten voor projecten bij onze partners mee te laten stijgen met de inflatie. Daarnaast hebben we, net als veel andere sectoren, te maken met forse salarisstijgingen.

De opgave voor de komende jaren is dus om de trend van gelijkblijvende inkomsten om te buigen in een stijgende lijn. Daarom hebben we in de tweede helft van 2024 met het team Binnenland en Financiën/Interne Zaken gewerkt aan een nieuwe meerjarige fondsenweringsstrategie. In de begroting van de baten zijn deze fondswervingsplannen verwerkt met als doel om netto zo'n

€ 0,5 miljoen aan nieuwe inkomsten te realiseren.

Daarvoor zijn ook een aantal gerichte investeringen begroot. Die investeringen zijn opgenomen in een breder investeringsplan om diverse beleidsthema's in het beleidsplan en de doelstellingen uit het jaarplan te realiseren.

Samenvatting begroting 2025 (bedragen x € 1.000)

	begroting 2025
BATEN	
Baten van particulieren	2.725
Baten van particulieren - nalatenschappen	800
Baten van kerken	3.090
Baten van vermogensfondsen	440
Baten van bedrijfsleven en scholen	275
Baten van andere fondsenwervende organisaties	300
Som van de geworven baten	7.630
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	380
Som van de baten	8.010
LASTEN	
Besteed aan doelstellingen	
- Missionair werk	6.980
- Voorlichting/toerusting	1.071
	8.051
Wervingskosten	742
Kosten beheer en administratie	517
Som van de lasten	9.310
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.300
Saldo financiële baten en lasten	150
Saldo van baten en lasten	-1.150
Bestemming saldo van baten en lasten	
Toevoeging/onttrekking aan:	
- Continuïteitsreserve	0
- Bestemmingsreserve	-470
- Bestemmingsfondsen	-680
Totaal	-1.150

	begroting 2025
KENGETALLEN	
Kosten beheer en administratie	5,6%
Wervingskosten (t.o.v. de geworven baten)	9,7%
Doelbestedingen (t.o.v. som van de baten)	100,5%
Doelbestedingen (t.o.v. som van de lasten)	86,5%

Vastgesteld door

w.g.

ir. Martijn van den Boogaart
directeur-bestuurder

Getekend door de Raad van Toezicht,

w.g.

w.g.

Arnold Heij RA, voorzitter

mr. Wijgert Gooijer, secretaris

w.g.

w.g.

Herbert Bulten

ds. Bert-Jan Mouw

w.g.

w.g.

Leny Middelkoop-Poot

ds. Wim Polinder

w.g.

Thea de Mots

Driebengen,
10 april 2025

13. Jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2024

(na bestemming van het saldo van baten en lasten)

	Ref	31 december 2024	31 december 2023
Activa			
Immateriële vaste activa	1	10.674	33.118
Materiële vaste activa	2	124.420	119.845
Financiële vaste activa	3	29.397	245.065
		<u>164.491</u>	<u>398.028</u>
Vorderingen en overlopende activa	4	1.010.376	824.295
Effecten	5	2.246.677	4.224.736
Liquide middelen	6	<u>4.192.822</u>	<u>3.128.719</u>
		7.449.875	8.177.750
Totaal		7.614.366	8.575.778
Passiva			
Reserves en fondsen	7		
- reserves			
- continuïteitsreserve		2.953.961	2.763.634
- bestemmingsreserves		<u>1.639.000</u>	<u>2.155.000</u>
		4.592.961	4.918.634
- fondsen			
- bestemmingsfondsen		<u>1.555.000</u>	<u>2.137.754</u>
		6.147.961	7.056.388
Voorzieningen	8	157.100	187.000
Langlopende schulden	9	419.179	468.161
Kortlopende schulden	10	<u>890.126</u>	<u>864.229</u>
Totaal		7.614.366	8.575.778

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2024

	Ref	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Baten				
Baten van particulieren	12	3.071.948	3.310.000	2.892.140
Baten van kerken	13	3.270.961	3.040.000	3.385.791
Baten van vermogensfondsen	14	326.789	400.000	278.133
Baten van bedrijfsleven en scholen	15	321.804	225.000	261.275
Baten van andere fondsenwervende organisaties	16	238.172	300.000	1.114.441
Som van de geworven baten		7.229.674	7.275.000	7.931.780
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	17	258.775	275.000	266.405
Som van de baten		7.488.449	7.550.000	8.198.185
Lasten				
Besteed aan doelstelling				
- Missionair werk		6.766.091	6.758.000	6.665.633
- Voorlichting/toerusting		947.221	984.000	818.731
		7.713.312	7.742.000	7.484.364
Wervingskosten		649.349	698.000	559.937
Kosten beheer en administratie		485.018	480.000	445.851
Som van de lasten	18	8.847.679	8.920.000	8.490.152
Saldo voor financiële baten en lasten		-1.359.230	-1.370.000	-291.967
Saldo financiële baten en lasten	19	450.803	100.000	260.609
Saldo van baten en lasten		-908.427	-1.270.000	-31.358
Bestemming saldo van baten en lasten				
Toevoeging/onttrekking aan				
- Continuïteitsreserve		190.327	-100.000	-421.528
- Bestemmingsreserve		-516.000	-520.000	-20.000
- Bestemmingsfondsen		-582.754	-650.000	410.170
Totaal resultaatbestemming		-908.427	-1.270.000	-31.358

Kengetallen	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Kosten beheer en administratie (t.o.v. som van de lasten)	5,5%	5,4%	5,3%
Wervingskosten (t.o.v. som van de geworven baten)	9,0%	9,6%	7,1%
Doelbestedingen (t.o.v. som van de baten)	103,0%	102,5%	91,3%
Doelbestedingen (t.o.v. som van de lasten)	87,2%	86,8%	88,2%

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2024

(indirecte methode)

	Ref	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo van baten en lasten		-908.427	-1.270.000	-31.358
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	1	33.479	50.000	35.311
- Veranderingen in werkkapitaal				
- Afname (toename) vorderingen	3	-186.081	0	68.939
- Toename (afname) voorzieningen	7	-29.900	0	-17.400
- Toename (afname) schulden	9	25.897	0	-348.368
		<u>-1.065.032</u>	<u>-1.220.000</u>	<u>-292.876</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen immateriële vaste activa	1	0	0	-6.050
Investeringen materiële vaste activa	2	-15.610	0	-6.245
Investeringen financiële vaste activa	3	-9.500	0	0
Aflossingen financiële vaste activa	3	225.168	0	11.600
Aflossingen (investerings) effecten	5	1.978.059	0	-1.048.274
		<u>2.178.117</u>	<u>0</u>	<u>-1.048.969</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Toename langlopende schulden	9	-48.982	0	106.757
		<u>-48.982</u>	<u>0</u>	<u>106.757</u>
Toename (afname) liquide middelen				
		<u>1.064.103</u>	<u>-1.220.000</u>	<u>-1.235.088</u>
Liquide middelen 1 januari	6	3.128.719		4.363.807
Liquide middelen 31 december	6	4.192.822		3.128.719
Toename (afname) liquide middelen				
		<u>1.064.103</u>		<u>-1.235.088</u>

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De Vereniging 'De Gereformeerde Zendingsbond' voldoet aan de normen van de erkenningsregeling voor goede doelen en mag zich daarom 'erkend goed doel' noemen.

De jaarrekening is geheel opgemaakt conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties zoals die is gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Alle genoemde bedragen zijn in euro's.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit van de organisatie.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Vreemde valuta

In vreemde valuta luidende activa en

passiva, zijn omgerekend naar euro's tegen de valutakoers op balansdatum. Transacties in buitenlandse munteenheden gedurende het jaar worden omgerekend tegen de op transactiedatum geldende valutakoers.

Vergelijking voorgaand jaar

De waarderingsgrondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Wanneer ten behoeve van het inzicht de rubricering van jaarrekening posten wordt aangepast, zijn de vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Vereniging en de Stichting GZB waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend en waarmee een economische verbinding bestaat.

Stichting GZB betreft een 'Fiscaal Fondsenwervende Instelling' ten behoeve van de verkoop van de GZB-dagboekjes 'Een handvol koren'. Het bestuur van deze stichting bestaat uit drie medewerkers van de GZB. In de statuten is bepaald dat de winst volledig wordt uitgekeerd aan de GZB. Stichting GZB is voor 100% in de consolidatie opgenomen.

Consolidatie vindt plaats volgens de

integrale methode. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd.

Informatie over de geconsolideerde stichting

Statutaire naam

Stichting GZB

Vestigingsplaats

Driebergen-Rijsenburg

Rechtsvorm

Stichting

Doelstelling

Het verrichten van kenbaar fondsenwervende activiteiten, in belangrijke mate met behulp van vrijwilligers, waarvan de opbrengsten uitsluitend ten goede komen aan de Algemeen Nut Beogende Instelling vereniging 'De Gereformeerde Zendingsbond', hierna ook te noemen GZB, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Samenstelling bestuur

Martijn van den Boogaart, voorzitter
Mark van den Dool, secretaris
Tijmen van Steeg, penningmeester

Balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de economische levensduur van de respectievelijke bedrijfsmiddelen, zonder rekening te houden met eventuele restwaarde.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en (eventuele) bijzondere waardeverminderingen. Indien belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwachte gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk onderkend en afgeschreven. De afschrijvingen vinden lineair plaats op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde, op basis van de economische levensduur, zonder rekening te houden met een eventuele restwaarde.

Financiële vaste activa

Deposito's en leningen

Deposito's en leningen verstrekt in het kader van de doelstelling worden initieel

gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs, rekening houdend met eventuele waardeverminderingen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden initieel opgenomen tegen de reële waarde. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Effecten

De beursgenoteerde aandelen en obligaties binnen de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen reële waarde. De investering in Oikocredit is gewaardeerd tegen historische kostprijs, indien noodzakelijk verminderd met een voorziening voor waardevermindering.

Liquide middelen

De liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde, waarbij eventuele saldi in vreemde valuta worden gewaardeerd tegen de wisselkoers per balansdatum.

Reserves en fondsen

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is door het bestuur vastgesteld en dient voor dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de GZB ook in de toekomst aan zijn verplichtingen kan voldoen.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve betreft een door het bestuur vastgestelde reserve met een specifieke bestemming voor een bepaald doel.

Naast het bedrag dat beschikbaar is als voorfinanciering van noodhulpprojecten, is een reserve gevormd voor extra investeringen in het zendingswerk en voor koersrisico's beleggingen.

Bestemmingsfondsen

Ontvangen bijdragen van derden met een specifieke bestemming die nog niet in het boekjaar is gerealiseerd, worden aangehouden als bestemmingsfondsen.

De reserves en fondsen zijn opgenomen tegen nominale waarde en bevatten geen externe verplichtingen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die

naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Langlopende en kortlopende schulden

Verplichtingen die na één jaar vanaf balansdatum vervallen, zijn opgenomen onder langlopende schulden. De langlopende en kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking worden de schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Alle in de jaarrekening opgenomen lasten zijn opgenomen tegen historische kostprijs.

Baten

De baten uit hoofde van nalatenschappen zijn verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de uiteindelijke (financiële) omvang van de nalatenschap kan worden gemaakt. Deze beoordeling vindt per nalatenschap plaats.

Uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het verslagjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen verwerkt, voor zover deze niet reeds in de schatting in een eerder boekjaar waren begrepen.

Baten van andere/verbonden organisaties zonder winststreven waaraan een terugbetalingsverplichting is verbonden bij het niet besteden van de bate overeenkomstig de projectvoorwaarden, worden verantwoord ter hoogte van de aangegane verplichting tot besteding, dan wel gemaakte kosten overeenkomstig de projectvoorwaarden. Baten van andere / verbonden organisaties zonder winststreven zonder terugbetalingsverplichting worden verwerkt in het jaar van toekenning.

Lasten

Subsidieverplichtingen worden geheel ten laste gebracht van het boekjaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de subsidieontvanger is medegedeeld.

Eigen bijdragen van deelnemers aan bewustwordingsreizen worden in mindering gebracht op de post communicatiekosten, waaronder eveneens de bestedingen zijn verantwoord.

Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toe-

gerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten. De GZB hanteert voor haar medewerkers een pensioenregeling waarbij de pensioenuitkeringen zijn gebaseerd op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord.

Voor per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een schuld opgenomen. De risico's voor prijs-indexatie en beleggingsrendement kunnen mogelijk leiden tot aanpassing van de toekomstige bijdragen aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. In geval van een tekort bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn heeft de GZB geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstig hogere premies.

De beleidsdekkingsgraads van PFZW per eind 2024 is 108,9% (2023: 112%). PFZW verwacht op 1 januari 2026 de nieuwe pensioenregeling in te voeren. In aanloop daarnaartoe zijn de pensioenen in 2025 niet verhoogd, om te waarborgen dat de financiële positie per 1 januari 2026 gezond is.

Financiële baten en lasten

Alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beursgenoteerde effecten worden verantwoord in de staat van baten en lasten. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Toelichting op de balans

1. Immateriële vaste activa

	Software	Website	Totaal
Saldo 1 januari 2024			
Aanschafwaarde	60.000	67.330	127.330
Cum. afschrijvingen	-60.000	-34.212	-94.212
Boekwaarde	0	33.118	33.118
Mutaties in 2024			
Investeringen	0	0	0
Afschrijvingen	0	-22.444	-22.444
	0	-22.444	-22.444
Saldo 31 december 2024			
Aanschafwaarde	60.000	67.330	127.330
Cum. afschrijvingen	-60.000	-56.656	-116.656
Boekwaarde	0	10.674	10.674
Afschrijvingstermijn (jaar)	5	3	

2. Materiële vaste activa

	Benodigd voor de bedrijfsvoering			Belegging	Totaal
	Gebouwen en terreinen	Inventarissen	Apparatuur, hardware	Woonhuizen	
Saldo 1 januari 2024					
Aanschafwaarde	420.870	65.981	72.624	49.497	608.972
Cum. afschrijvingen	-320.870	-61.260	-57.501	-49.496	-489.127
Boekwaarde	100.000	4.721	15.123	1	119.845
Mutaties in 2024					
Investeringen	0	0	15.610	0	15.610
Desinvest. aanschafwaarde	0	-297	-3.470	0	-3.767
Afschrijvingen	0	-1.899	-9.136	0	-11.035
Desinv. cum. afschr.waarde	0	297	3.470	0	3.767
	0	-1.899	6.474	0	4.575
Saldo 31 december 2024					
Aanschafwaarde	420.870	65.684	84.764	49.497	620.815
Cum. afschrijvingen	-320.870	-62.862	-63.167	-49.496	-496.395
Boekwaarde	100.000	2.822	21.597	1	124.420
Afschrijvingstermijn (jaar)	n.v.t.	5 - 10	3 - 5	33	

Gebouwen en terreinen

De categorie gebouwen en terreinen betreft het in 1986 aangeschafte terrein en kantoorpand, gelegen aan de Faunalaan 249 in Driebergen, inclusief uitgevoerde verbouwingskosten. Op grond van een in 2023 geactualiseerd verkoopadvies is de onderhandse verkoopwaarde ca. € 700.000.

Op het terrein (boekwaarde € 100.000) wordt niet meer afgeschreven.

Groot onderhoud wordt met behulp van de componentenmethode geactiveerd en afgeschreven.

Onderhoudskosten tot € 5.000 worden direct ten laste van de huisvestingskosten gebracht.

Woonhuizen

Dit betreft een woning aan de Valckenboschlaan 16 te Zeist (WOZ waarde € 665.000).

3. Financiële vaste activa

	Van Lanschot Deposito's	Renteloze leningen	Micro- krediet	Totaal
Saldo per 1 januari 2024	225.000	20.065	0	245.065
Bij: verstrekkingsen	0	5.000	4.500	9.500
Af: aflossingen	-225.000	0	-168	-225.168
Saldo per 31 december 2024	0	25.065	4.332	29.397

Van Lanschot Deposito's

De resterende looptijd van deze deposito's is kortlopend, namelijk tot medio 2025. Daarom zijn deze per eind 2024 onder vorderingen opgenomen. Het vroegtijdig opnemen van de deposito's is, tegen betaling van een boeterente, mogelijk.

Renteloze leningen

Dit betreft renteloze leningen die zijn verstrekt aan zendingswerkers in het kader van de doelstelling. De resterende looptijd bedraagt gemiddeld drie jaar. Vanwege de geringe invloed is het bedrag van de renteloze leningen niet contant gemaakt.

4. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2024	31-12-2023
Nalatenschappen	543.500	519.395
Van Lanschot deposito's	225.000	0
Debiteuren - GZB-dagboek	81.887	108.150
Debiteuren - te ontvangen collecten en giften	74.634	85.161
Rente effecten en deposito's	23.071	26.839
Overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten	62.284	84.750
	1.010.376	824.295

5. Effecten

	31-12-2024	31-12-2023
<i>Portefeuille Rabobank</i>		
Obligaties	1.013.676	1.841.337
Aandelen	715.531	1.848.744
Liquiditeiten	17.470	34.655
	1.746.677	3.724.736
 Oikocredit EDCS U.A.	500.000	500.000
7,50% Nederland 1993/2023	0	0
	2.246.677	4.224.736

Het verloop van de effecten is als volgt weer te geven:

	Obligaties	Aandelen	Liqui- diteiten	Oikocredit	Totaal
Saldo per 1 januari 2024	1.841.337	1.848.744	34.655	500.000	4.224.736
Aankopen	191.170	379.220	2.360	0	572.750
Verkopen	-1.298.010	-1.574.740	0	0	-2.872.750
Koersresultaat gereali- seerd	-14.085	234.416	0	0	220.331
Koersresultaat ongere- aliseerd	-4.881	126.036	0	0	121.155
Diversen (o.a. dividend, kosten)			-19.545	0	-19.545
Saldo per 31 december 2023	715.531	1.013.676	17.470	500.000	2.246.677

Vanwege de overgang van het vermogensbeheer naar ABN AMRO per begin 2025 is per eind 2024 de effectenportefeuille bij Rabobank reeds voor ca. 50% afgebouwd. Het beleggingsbeleid is in het jaarverslag nader toegelicht.

6. Liquide middelen

	31-12-2024	31-12-2023
Spaartegoeden	3.100.000	1.755.000
Bankrekeningen	1.089.391	1.370.711
Kas	3.431	3.008
	4.192.822	3.128.719

De spaarmiddelen en banktegoeden zijn per direct opeisbaar.

7. Reserves en fondsen

	Continuï- teitsreserve	Bestemmings- reserves	Subtotaal reserves	Bestemmings- fondsen	Totaal
Saldo per 1 januari 2023	3.185.162	2.175.000	5.360.162	1.727.584	7.087.746
Uit resultaatbestemming	-421.528	-20.000	-441.528	410.170	-31.358
Saldo per 31 december 2023	2.763.634	2.155.000	4.918.634	2.137.754	7.056.388
Saldo per 1 januari 2024	2.763.634	2.155.000	4.918.634	2.137.754	7.056.388
Uit resultaatbestemming	190.327	-516.000	-325.673	-582.754	-908.427
Saldo per 31 december 2024	2.953.961	1.639.000	4.592.961	1.555.000	6.147.961

7.1 Continuïteitsreserve

In 2022 is de interne norm voor de continuïteitsreserve opnieuw vastgesteld tot en met 2024. De reserve heeft bij de GZB de volgende kernfuncties:

- financiering vaste activa
- financiering werkkapitaal
- buffer in geval van structurele inkomstendaling

Voor het vaststellen van de buffer bij structurele inkomstendaling is een scenario gekozen van een structurele inkomstendaling van 20%. Uitgaande van

dit scenario moeten de activiteiten van de GZB één jaar kunnen worden voortgezet en na dit jaar moeten een deel van de contractuele verplichtingen met medewerkers en partnerkerken kunnen worden afgebouwd, zodat de omvang van de bestedingen in evenwicht is met de lagere inkomsten.

Op basis van deze uitgangspunten is de reserve voor de komende jaren vastgesteld op € 2.900.000. Verder geldt een toegestane bandbreedte van € 300.000 (ca. 5%), waarbinnen de reserve zich van

jaar tot jaar mag bewegen. Het saldo van baten en lasten na toevoeging of onttrekking aan bestemmingsfondsen en bestemmingsreserves wordt toegevoegd dan wel onttrokken aan de continuïteitsreserve. Over- of onderschrijdingen van de toegestane bandbreedte worden binnen twee boekjaren onttrokken of aangezuiverd door middel van de reguliere begrotingscyclus.

7.2 Bestemmingsreserves

	Saldo per 1-1-2024	Bij	Af	Saldo per 31-12-2024
Noodhulp	180.000	27.000	80.000	127.000
Koensrisico's beleggingen	155.000	0	0	155.000

Bestedingsplan (herzien 2022 - besteding 2022-2026)

Investeringsfonds beleidsperiode 2022-2026	910.000	0	343.000	567.000
Investeringsfonds beleidsperiode v.a. 2027	0	550.000	0	550.000
Extra uitzendingen 2022-2026	360.000	0	120.000	240.000
Solidariteitskas uitzendingen	550.000	0	550.000	0
	1.820.000	550.000	1.013.000	1.357.000
	2.155.000	577.000	1.093.000	1.639.000

De bestemmingsreserve noodhulp dient om, in lijn met het meerjarenbeleidsplan, snel actie te kunnen ondernemen richting partnerorganisaties indien zich noodsituaties voordoen.

Vanuit de ontvangen giften voor noodhulpacties wordt 15% aan de bestemmingsreserve noodhulp toegevoegd.

Uit deze reserve wordt het volgende bekostigd:

- voorschotfinanciering voor nieuwe noodhulpacties, waarvoor nadien onvoldoende fondsen worden geworven;
- kleinschalige noodhulpprojecten waarvoor geen fondsenwervende

actie wordt gestart;

- begeleiding van in uitvoering zijnde noodhulp programma's;
- fondsenwerving voor noodhulpacties.

De bestemmingsreserve koensrisico's beleggingen heeft als doel om onvoorziene schommelingen in de continuïteitsreserve als gevolg van goede of slechte beleggingsresultaten in de beleggingsportefeuille te voorkomen.

Jaarlijks wordt het verschil tussen het gerealiseerde rendement ten opzichte van het prognoserendement toegevoegd dan wel onttrokken. Deze reserve mag zich bewegen van minimaal € 0,1 miljoen tot maximaal € 0,5 miljoen.

Vanwege de overgang van het vermogensbeheer naar ABN AMRO is per eind 2024 50% van de beleggingen verkocht en is besloten het niveau van de reserve in 2024 ongewijzigd te laten.

Voor de overige posten in de bestemmingsreserve is in 2024 een herzien bestedingsplan vastgesteld, zodat een surplus in de continuïteitsreserve op een verantwoorde wijze in de komende jaren besteed kan worden. Op basis daarvan zijn de bedragen voor het investeringsfonds en financiering uitzendingen aangevuld.

7.3 Bestemmingsfondsen

Hieronder is een specificatie van het verloop in 2024 opgenomen:

Bron	Bestemming	Saldo per 1-1-2024	Bij	Af	Saldo per 31-12-2024
I. Noodhulpacties					
Sulawesi		242.000	0	242.000	0
Syrië		199.000	14.000	60.000	153.000
Turkije-Syrië (aardbeving 2023)		210.000	0	72.000	138.000
Libanon (onrust 2024)		0	133.000	68.000	65.000
Congo		20.000	0	4.500	15.500
Colombia		21.500	0	15.000	6.500
Zuid-Soedan		30.000	12.000	31.000	11.000
	<i>subtotaal</i>	<u>722.500</u>	<u>159.000</u>	<u>492.500</u>	<u>389.000</u>
II. Overige bestemde giften					
Werkersfonds (TFO's)		370.754	799.000	799.754	370.000
Draagt Elkanders Lasten	Syrië	347.000	0	210.000	137.000
Projectenfonds	Divers	297.500	319.500	158.000	459.000
Particuliere gift	In overleg - 3jr	400.000	0	200.000	200.000
	<i>subtotaal</i>	<u>1.415.254</u>	<u>1.118.500</u>	<u>1.367.754</u>	<u>1.166.000</u>
Totaal		<u>2.137.754</u>	<u>1.277.500</u>	<u>1.860.254</u>	<u>1.555.000</u>

Door de betreffende donoren of erflaters is een beperking in de besteding van de fondsen opgelegd, die is weergegeven in de kolom 'Bestemming'. Besteding van de fondsen geschiedt, voor zover dit niet binnen één jaar mogelijk is, in overleg met de betreffende donor.

8. Voorzieningen

	Re-entry kosten	Wachtgeld-regeling	Totaal
Saldo per 1 januari 2023	193.400	11.000	204.400
Bij: toevoegingen	31.700	20.000	51.700
Af: onttrekkingen	-47.900	-6.979	-54.879
Af: vrijval	-10.200	-4.021	-14.221
Saldo per 31 december 2023	167.000	20.000	187.000
Saldo per 1 januari 2024	167.000	20.000	187.000
Bij: toevoegingen	19.400	0	19.400
Af: onttrekkingen	-20.700	-20.000	-40.700
Af: vrijval	-8.600	0	-8.600
Saldo per 31 december 2024	157.100	0	157.100

Re-entrykosten

Deze voorziening is bestemd voor reis- en verhuiskosten in verband met re-entry naar Nederland. De opbouw vindt gedurende de looptijd van de contracten van de huidige zendingswerkers plaats op basis van gemiddelde kosten in de achterliggende jaren. Van de voorziening heeft € 45.000 een kortlopend karakter.

Wachtgeldregeling

De voorziening Wachtgeldregeling is bestemd voor aanspraken door zendingswerkers, die tijdens en na verblijf in het buitenland niet verplicht verzekerd zijn tegen de gevolgen van werkloosheid.

De voorziening is gebaseerd op het aantal zendingswerkers dat ultimo boekjaar aanspraak maakte op de wachtgeldregeling en heeft een kortlopend karakter.

9. Langlopende schulden

	31-12-2024	31-12-2023
Stichting Roobol-Houpsfonds	242.025	242.025
Wederinpassingstoelage zendingswerkers	177.154	226.136
	419.179	468.161

Stichting Roobol-Houpsfonds

Het vermogen van deze stichting wordt volledig belegd via de GZB. De GZB vergoedt over het beheerde vermogen op grond van een leningsovereenkomst een rente van 5%. Stichting Roobol-Houpsfonds keert de opbrengst van het vermogen, na aftrek van de kosten, volledig uit aan de GZB ter ondersteuning van het missionaire werk. De instandhouding van het kapitaal van deze stichting is statutair vastgelegd. Derhalve is deze overeenkomst als langlopend gekwalificeerd.

10. Kortlopende schulden

	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	97.970	72.002
Projectverplichtingen buitenland	119.690	211.825
Wederinpassingstoelage zendingswerkers	114.132	78.104
Vakantietoeslag en vakantiedagen	214.800	190.656
Loonbelasting en premies werknemersverzekeringen	134.642	107.510
Pensioenfonds Zorg en Welzijn	66.865	59.402
Vooruitontvangen baten	22.500	22.680
Vakantietoelagen en kosten zendingswerkers	24.181	26.409
Omzetbelasting	22.286	24.301
Overige schulden	73.060	71.340
	890.126	864.229

1.1. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige rechten

Ultimo 2024 zijn er 227 particulieren, die een meerjarige gift in de vorm van een schenkingsakte of overeenkomst periodieke gift hebben toegezegd. In enkele gevallen zijn deze giften specifiek bestemd als bijdrage in de kosten van een zendingswerken of project. Dit resulteert in de volgende toegezegde giften voor de komende jaren:

	Aantal aktes	Bedrag
2025	227	228.499
2026	203	171.272
2027	160	109.667
2028	140	90.007
2029	121	80.008
onbepaalde tijd	89	63.238

Meerjarige verplichtingen

Eind 2024 bestaat een leasecontract met BNP Paribas Lease Solutions ISO Groep voor print- en kopieerapparatuur met een looptijd tot 30 juni 2026. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 4.100 en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Toelichting op de staat van baten en lasten

	2024 rekening	2024 begroting	2023 rekening
12. Baten van particulieren			
Contributies en giften	2.462.965	2.460.000	2.325.953
Noodhulp	80.609	50.000	79.391
Nalatenschappen	528.374	800.000	486.796
	3.071.948	3.310.000	2.892.140
13. Baten van kerken			
Collecten en giften	2.634.544	2.325.000	2.452.450
Project 10:27	581.434	615.000	593.245
Noodhulp	54.983	100.000	340.096
	3.270.961	3.040.000	3.385.791
14. Baten van vermogensfondsen			
Vermogensfondsen en fondsen op naam	326.789	400.000	278.133
15. Baten van bedrijfsleven en scholen			
Bedrijven en organisaties	256.627	175.000	219.824
Scholen	65.177	50.000	41.451
	321.804	225.000	261.275
16. Baten van andere fondsenwervende organisaties			
EO-Mettendaad	147.225	100.000	347.201
HGUJ	57.500	50.000	60.645
Zondagsscholenbond	22.974	25.000	0
Draagt Elkanders Lasten	0	0	640.165
Stichting Morgenlandzending	0	0	47.335
Overig	10.473	125.000	19.095
	238.172	300.000	1.114.441

EO Metterdaad- bestemmingen	Uitgestelde baten vorig boekjaar	Toezegging EO boek- jaar	Uitgestel- de baten boekjaar	Baten boekjaar	Bestedingen boekjaar
DR Congo	25.591			25.591	25.591
Rwanda	19.873			19.873	19.873
Centraal-Azië	0	69.170	0	69.170	69.170
Zimbabwe	0	20.000	0	20.000	20.000
Namibië	0	9.000	0	9.000	9.000
Vergoeding akv	0	3.591	0	3.591	0
	45.464	101.761	0	147.225	143.634

	2024 rekening	2024 begroting	2023 rekening
17. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten			
GZB-dagboek			
- Omzet	384.114	400.000	390.884
- Kostprijs	-126.690	-125.000	-125.830
Brutowinst	257.424	275.000	265.054
Overige publicaties en activiteiten			
- Omzet	12.725	0	12.725
- Kostprijs	-11.374	0	-11.374
Brutowinst	1.351	0	1.351
	258.775	275.000	266.405

	2024 rekening	2024 begroting	2023 rekening
18. Lasten			
Subsidie/bijdragen (ten laste van missionair werk)			
Zendingswerkers	2.236.678	2.419.000	2.423.289
Zendingswerkers in samenwerkingsverband	346.415	325.000	302.089
Korte termijn uitzendingen / gastdocentschappen	13.742	75.000	30.745
Ondersteuning uitzendingen vanuit gemeenten	33.960	50.000	60.481
Programma's en projecten	2.857.178	2.749.000	2.928.325
Kernprojecten - buitenland	214.999	220.000	132.518
	5.702.972	5.838.000	5.877.447
Toegerekende organisatiekosten	1.063.119	920.000	788.186
	6.766.091	6.758.000	6.665.633
Zendingswerkers			
Veldtoelagen en salarissen	963.944	949.000	1.102.168
Verzekeringen	437.522	442.000	467.082
Werkkosten	460.240	480.000	515.346
Egalisatie overtocht en wachtgeld	132.438	146.000	180.152
Werving, opleiding en medische begeleiding	242.535	402.000	158.541
	2.236.679	2.419.000	2.423.289
Uitgezonden medewerkers (fte)	27,30	30,50	32,60
Uitzendingen in samenwerkingsverband	8,00	8,00	8,00
Ondersteuning uitzendingen gemeenten	5,00	6,00	6,00

Programma's en projecten
per regio en programma

	2024 rekening	2024 begroting	2023 rekening
Azië			
Indonesië	47.390	97.000	55.971
Indonesië - noodhulp Sulawesi	17.200	0	30.250
Noord-India	81.546	113.900	88.192
Nepal	106.937	112.000	111.816
Filippijnen	19.050	44.500	1.471
Pakistan	61.186	85.500	98.966
Thailand	23.875	52.500	33.150
Azië - overig	7.500	0	0
	364.684	505.400	419.816
Afrika			
Congo	90.586	89.000	102.926
Ethiopië	80.750	78.500	71.250
Kenia	16.300	0	0
Rwanda	130.381	122.000	73.045
Zuid-Soedan	87.642	61.000	112.950
Malawi - Noord	22.600	26.250	31.350
Malawi - Zuid	30.647	55.000	38.948
Malawi - M2M	27.500	50.500	25.881
Malawi - Elhomwe	10.000	9.000	9.400
Mozambique	66.400	70.500	97.695
Namibië	23.012	37.250	26.914
Zimbabwe	88.459	61.050	81.700
Zuid-Afrika	7.500	8.250	0
	681.777	668.300	672.059

	2024 rekening	2024 begroting	2023 rekening
Latijns-Amerika			
Colombia	99.637	105.500	107.970
Costa Rica	36.700	32.100	78.930
Cuba	32.912	44.500	44.522
Nicaragua	33.945	35.500	38.887
Peru	42.550	65.800	34.668
	245.744	283.400	304.977
Europa			
Albanië - evangelisatie in gevangenissen	0	0	19.572
Albanië - Fokúsi / overig	102.190	81.850	111.320
Bosnië	23.619	30.000	13.500
Bulgarije	45.225	55.700	46.000
Tsjechië	4.817	5.000	9.620
Duitsland	70.617	108.400	36.797
Frankrijk	10.522	24.900	13.935
Slowakije	0	15.400	0
	256.990	321.250	250.744
Midden-Oosten en Centraal-Azië			
Centraal-Azië	181.057	132.000	242.346
Egypte	138.500	156.500	133.764
Israël	144.560	158.000	138.052
Libanon-Syrië	376.986	266.200	329.355
Noodhulp Libanon-Syrië	22.500	0	60.000
Jeminitische diaspora	15.000	15.000	15.000
Noord-Afrika	5.704	41.200	10.655
Turkije	108.900	42.400	44.700
	993.207	811.300	973.872

	2024 rekening	2024 begroting	2023 rekening
Algemeen			
Groene GZB	32.000	30.000	25.500
Afbouwprojecten	5.000	9.000	13.000
Noodhulp	0	350.000	31.150
Nederland (o.a. Project 10:27 binnenlands diaconaat)	185.344	97.500	148.198
Projecten op voorwaarde van financiering denden	0	-410.150	0
Correctie projectverplichtingen voorgaande jaren	-17.528	0	-160
Bezoekreizen	109.960	70.000	89.169
Kennisontwikkeling en retraites	0	13.000	0
	314.776	159.350	306.857
	2.857.178	2.749.000	2.928.325

Kernprojecten

Buitenland - uitbesteed werk	64.177	65.000	56.318
Buitenland - doorbelasting personeelskosten	150.821	155.000	76.200
	<i>214.998</i>	<i>220.000</i>	<i>132.518</i>
Binnenland - uitbesteed werk	146.412	155.000	15.534
Binnenland - doorbelasting personeelskosten	79.600	85.000	43.100
	<i>226.012</i>	<i>240.000</i>	<i>58.634</i>
	441.010	460.000	191.152

	2024 rekening	2024 begroting	2023 rekening
Communicatiekosten			
Relatiebeheer gemeenten	33.190	47.000	22.566
Experience reizen	40.864	100.000	120.797
Experience reizen - eigen bijdragen	-38.365	-95.000	-123.285
Communicatie - print	77.452	105.000	102.061
Communicatie - online	34.520	25.000	27.656
Communicatie - events	73.423	80.000	80.749
Fondsenwerving	130.447	140.000	98.810
	351.531	402.000	329.354

Met het oog op bewustwording van gemeenteleden en in het bijzonder jongeren organiseert de GZB Experience reizen. Van de deelnemers wordt een eigen bijdrage gevraagd, die is gebaseerd op de directe kosten van de reis. De GZB neemt de indirect (personele) kosten van deze reizen voor zijn rekening als investering in de bewustwording. De personele inzet voor het ontwikkelen van de reizen en reisleiding is ca. 0,5 FTE.

	2024 rekening	2024 begroting	2023 rekening
Directe personeelskosten			
Salarissen	1.724.063	1.672.000	1.503.706
Sociale lasten	293.725	269.000	252.946
Pensioenlasten	179.289	195.000	164.553
Vergoeding woon-werk en thuis- werken	73.014	77.000	62.935
Doorbelasting personeelskosten	-105.456	-167.000	-80.183
	2.164.635	2.046.000	1.903.957
Totaal aantal medewerkers (fte)	56,0	58,5	58,9
- waarvan zendingswerkers	-27,3	-30,5	-32,6
- waarvan doorberekend aan kernprojecten	-2,5	-1,5	-1,8
Formatie kantoor	26,2	26,5	24,5

	2024	2023
Bezoldiging directeur-bestuurder Martijn van den Boogaart		
Aard	Onbepaald	Onbepaald
Uren	36	36
Percentage	100%	100%
Periode	1-1-2024 t/m 31-12-2024	1-1-2023 t/m 31-12-2023
Bezoldiging		
Jaarinkomen		
- Bruto salaris	89.889	81.362
- Vakantiegeld	7.191	6.497
- Eindejaarsuitkering	7.461	6.741
Subtotaal jaarinkomen (A)	104.541	94.600
Belaste vergoedingen (reiskosten)	494	522
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	12.816	11.830
Totaal bezoldiging (B)	117.851	106.952
BSD score	410	
Maximum - jaarinkomen (A)	129.292	
Maximum - totaal bezoldiging (B)	160.322	

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 9 *Bestuur en organisatie* van het jaarverslag.

De leden van de Raad van Toezicht werden niet bezoldigd; ook worden geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

	2024 rekening	2024 begroting	2023 rekening
19. Financiële baten en lasten			
Rentebaten en dividend effecten	103.382	100.000	79.228
Gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten	341.486	0	170.751
Rentebaten - deposito's en spaarrekeningen	27.411	11.000	31.152
Rentebaten - activa ter belegging	9.073	8.000	8.657
Rentelasten - rekeningen-courant, betalings-/koersverschillen	-9.557	-16.000	-2.274
Kosten van beleggingen	-20.992	-3.000	-26.905
	450.803	100.000	260.609

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

Bestemming	Besteed aan doelstellingen		Wervingskosten	Kosten beheer en administratie	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
	Missionair werk	Bewustwording					
Subsidies/bijdragen							
- Zendingswerkers	2.236.678				2.236.678	2.419.000	2.423.289
- Zendingswerkers in samenwerking	346.415				346.415	325.000	302.089
- Korte termijn / gastdocentschappen	13.742				13.742	75.000	30.745
- Helpdesk ondersteuning gemeenten	33.960				33.960	50.000	60.481
- Programma's en projecten	2.857.178				2.857.178	2.749.000	2.928.325
Kernprojecten - buitenland	214.999				214.999	220.000	132.518
Kernprojecten - binnenland		113.006	113.006		226.012	240.000	58.634
Communicatiekosten		175.766	175.765		351.531	402.000	329.354
Directe personeelskosten	896.423	555.204	304.040	408.968	2.164.635	2.046.000	1.903.957
Overige personeelskosten	31.297	19.384	10.615	14.279	75.575	93.000	59.518
HRM - werving, opleiding, begeleiding	20.245	12.539	6.866	9.236	48.886	20.000	22.346
Huisvesting	15.711	9.731	5.329	7.167	37.938	30.000	26.379
Kantoor en algemeen	85.579	53.004	29.026	39.042	206.651	201.000	177.206
Afschrijving	13.864	8.587	4.702	6.326	33.479	50.000	35.311
Werkelijk 2024	6.766.091	947.221	649.349	485.018	8.847.679	8.920.000	8.490.152
Begroot 2024	6.758.000	984.000	698.000	480.000		8.920.000	
Werkelijk 2023	6.665.633	818.731	559.937	445.851			8.490.152

Toelichting

Hieronder is in procenten weergegeven hoe enkele kostensoorten verdeeld zijn over de bestemmingen. Eveneens is hier de verdeling van fte's over de bestemmingen vermeld, die is gebaseerd op de gemiddelde tijdsbesteding. Enkele kostensoorten worden evenredig aan de verdeling van fte's toegerekend aan de bestemmingen.

De verdeling is gebaseerd op de werkelijke tijdsbesteding van de medewerkers.

Bestemming	Besteed aan doelstellingen		Wervingskosten	Kosten beheer en administratie	Werkelijk 2024	Begroot 2024	Werkelijk 2023
Kostensoort	Missionair werk	Bewustwording					
Subsidies/bijdragen	100				100		
Kernprojecten - buitenland	100				100		
Kernprojecten - binnenland		50	50		100		
Communicatiekosten		50	50		100		
Directe personeelskosten	fte's op basis van tijdsbesteding						
Overige personeelskosten	fte's op basis van tijdsbesteding						
HRM - werving, opleiding, begeleiding	fte's op basis van tijdsbesteding						
Huisvestingskosten	fte's op basis van tijdsbesteding						
Kantoor en algemeen	fte's op basis van tijdsbesteding						
Afschrijving	fte's op basis van tijdsbesteding						
Verdeling fte's per bestemming op basis van gemiddelde tijdsbesteding	10,85	6,72	3,68	4,95	26,20	26,50	24,50

Enkelvoudige balans per 31 december 2024

(na bestemming van het saldo van baten en lasten)

	31 december 2024	31 december 2023
Activa		
Immateriële vaste activa	10.674	33.118
Materiële vaste activa	124.420	119.845
Financiële vaste activa	29.397	20.065
	<u>164.491</u>	<u>173.028</u>
Vorderingen en overlopende activa	988.090	1.024.994
Effecten	2.246.677	4.224.736
Liquide middelen	4.192.822	3.128.719
	<u>7.427.589</u>	<u>8.378.449</u>
Totaal	<u>7.592.080</u>	<u>8.551.477</u>
Passiva		
Reserves en fondsen		
- reserves		
- continuïteitsreserve	2.953.961	2.763.634
- bestemmingsreserves	1.639.000	2.155.000
	<u>4.592.961</u>	<u>4.918.634</u>
- fondsen		
- bestemmingsfondsen	1.555.000	2.137.754
	<u>6.147.961</u>	<u>7.056.388</u>
Voorzieningen	157.100	187.000
Langlopende schulden	419.179	468.161
Kortlopende schulden	867.840	839.928
Totaal	<u>7.592.080</u>	<u>8.551.477</u>

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2024

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Baten			
Baten van particulieren	3.071.298	3.310.000	2.892.140
Baten van kerken	3.270.961	3.040.000	3.385.791
Baten van vermogensfondsen	326.789	400.000	278.133
Baten van bedrijfsleven en scholen	321.804	225.000	261.275
Baten van andere fondsenwervende organisaties	490.347	570.000	1.374.546
Som van de geworven baten	<u>7.481.199</u>	<u>7.545.000</u>	<u>8.191.885</u>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	7.250	5.000	6.300
Som van de baten	<u>7.488.449</u>	<u>7.550.000</u>	<u>8.198.185</u>
Lasten			
Besteed aan doelstelling			
- Missionair werk	6.766.091	6.758.000	6.665.633
- Voorlichting/toerusting	947.221	984.000	818.731
	<u>7.713.312</u>	<u>7.742.000</u>	<u>7.484.364</u>
Wervingskosten	649.349	698.000	559.937
Kosten beheer en administratie	485.018	480.000	445.851
Som van de lasten	<u>8.847.679</u>	<u>8.920.000</u>	<u>8.490.152</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.359.230	-1.370.000	-291.967
Saldo financiële baten en lasten	450.803	100.000	260.609
Saldo van baten en lasten	<u>-908.427</u>	<u>-1.270.000</u>	<u>-31.358</u>
Bestemming saldo van baten en lasten			
Toevoeging/onttrekking aan			
- Continuïteitsreserve	190.327	-100.000	-421.528
- Bestemmingsreserve	-516.000	-520.000	-20.000
- Bestemmingsfondsen	-582.754	-650.000	410.170
Totaal resultaatbestemming	<u>-908.427</u>	<u>-1.270.000</u>	<u>-31.358</u>

Toelichting enkelvoudigde jaarrekening 2024

Algemeen

Voor de grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling wordt verwezen naar de toelichtingen behorende bij de geconsolideerde jaarrekening. Voor de toelichtingen op de balans en staat van baten en lasten wordt eveneens verwezen naar de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening.

Lastenverdeelstaat

Aangezien de lasten in de enkelvoudige jaarrekening identiek zijn aan de geconsolideerde jaarrekening wordt verwezen naar de lastenverdeelstaat in de geconsolideerde jaarrekening.

	31-12-2024	31-12-2023
Aansluitingsoverzicht reserves en fondsen		
Totaal reserves en fondsen geconsolideerd	6.147.961	7.056.388
Totaal reserves en fondsen enkelvoudig	6.147.961	7.056.388
Verschil	0	0

	2024	2023
Aansluitingsoverzicht saldo van baten en lasten		
Totaal saldo van baten en lasten geconsolideerd	-908.427	-31.358
Totaal saldo van baten en lasten enkelvoudig	-908.427	-31.358
Verschil	0	0

Toelichting

Vanwege de jaarlijkse statutaire winstuitkering aan de vereniging is zowel het saldo van baten en lasten als het niveau van de reserves en fondsen in de Stichting GZB jaarlijks nihil.

Er zijn daarom geen verschillen tussen de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening als het gaat om de totalen van de reserves en fondsen en het saldo van baten en lasten.

Vastgesteld door

w.g.

in. Martijn van den Boogaart
directeur-bestuurder

Driebergen, 10 april 2025

Getekend door de Raad van Toezicht,

w.g.

Arnold Heij RA (voorzitter)

w.g.

ds. Bert-Jan Mouw

w.g.

Thea de Mots

Driebergen, 10 april 2025

w.g.

mr. Wijgert Gooljen (secretaris)

w.g.

Leni Middelkoop-Poot

w.g.

Herbert Bulten

w.g.

ds. Wim Polinder

14. Overige gegevens

Hierna volgt de controleverklaring van
de onafhankelijke accountant WITH
Accountants B.V.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de algemene ledenvergadering en de Raad van Toezicht van De Gereformeerde Zendingsbond

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van De Gereformeerde Zendingsbond te Driebergen-Rijsenburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van De Gereformeerde Zendingsbond op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2024;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van De Gereformeerde Zendingsbond zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Sliedrecht, 15 april 2025.

WITH Accountants B.V.
A.M. Tromp MSc RA

GZB

Post Postbus 28
3970 AA Driebergen
Bezoek Faunalaan 249
3972 PP Driebergen

T 0343-512444

E info@gzb.nl

www.gzb.nl